

-כה-

כאור

החמה מזהיר

לקט נפלא ציצים ופרחים
על איתן אדונינו רשב"י זי"ע
ועל קדושת ושמחת ל"ג בעומר
יום הישועות לכל ישראל

בחמלת ה' עלי
אלחנן יעקב דוד הבהן
בן אאמו"ר הגה"צ רבי לוי זללה"ה
רבינוביץ (ראפפורט)

ל"ג בעומר תש"פ

כל הזכויות שמורות

כתובת המחבר
אלחנן רבינוביץ
רחוב יחזקאל 29
05041-29226
ירושלים

תוכן הענינים

ט	שנת לידת רשב"י
ט	זמן לידתו של רשב"י
ט	לידת רשב"י
יג	יצא מהמערה ביום זה
יג	הילולא רבא
יד	מנהג ארץ ישראל
	העליה למירון התחיל מזמן התנאים - רבי אבא תלמיד
יד	רשב"י
טו	רבי חייא רבא תלמיד רשב"י
טז	תלמיד רשב"י שכח מה שלמד
טז	רבי יהושע בן לוי
יז	כל תלמידי רשב"י נהגו כך
יח	מהתנאים נמשך הנסיעות למירון
יח	ל"ג בעומר יום פטירת רשב"י
יט	ל"ג בעומר יום פטירת רשב"י
יט	מירון
יט	עליה למירון
כ	מה נורא המקום הזה
כא	ציון רשב"י הוא כקודש הקודשים
כב	מצוה לילך למירון
כב	השמחה במירון
כב	רצון רשב"י שישמחו בל"ג בעומר
כג	קוב"ה וכל פמליא של מעלה במירון
	מי שלא ראה השמחה במירון, לא ראה השמחה מימיו
כג	

שמחה מעין עולם הבא	כד
השל"ה הק' מתאר הנסיעה למירון	כה
תיאור הנסיעה וההדלקה במירון משנת תרמ"ט	כו
תיאור ההדלקה במירון משנת תקצ"ד	כט
הנסיעות למירון בל"ג בעומר	ל
מירון מקום לכל אחד לפעול ישועות	לא
כדאי רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק	לב
ל"ג בעומר – יום ישועה	לג
מירון	לג
שנזכה לכל השפעות טובות	לג
בוודאי יהיה לו ישועה	לד
רשב"י מברך לכל הבאים להילולא	לד
המתקת הדינים בל"ג בעומר	לד
ל"ג בעומר הצלה ורפואה	לה
ל"ג בעומר מסוגל ליראת שמים	לה
רשב"י אף לפחותים	לה
כל יהודי יש לו שייכות לרשב"י, לישועה	לו
ל"ג בעומר – יום קבלת תפלות	לו
ל"ג בעומר כיום כיפור	לז
הריני מקבל עלי קדושת היום	לז
הגה"ק מצאנז גילה גודל קדושת היום	לח
נסיעות למירון – כמו הוצאות שבת ויו"ט	לט
הגיע למירון בשביל חלום	לט
לשאוב חיות מהנסיעה עבור ג' חדשים	מ
כשחוזרים ממירון אין כבר מה לבקש	מא
שמחת רשב"י	מא
יום שמחה עד היום	מא

בל"ג בעומר כולם מרגישים שמחה וחדוה ופתיחת הלב	
מב	
מב	לא ראה שמחה מימיו.....
מד	השמחה בל"ג בעומר.....
מד	כשיהודים שמחים שומחים עמהם.....
מה	בפנים יום כיפור ובחוץ שמחת תורה.....
מו	הבאים למירון גם ישתתפו בשירה וזמרה.....
מז	האריז"ל רקד עם רשב"י בל"ג בעומר.....
מט	טעם לשמחה בל"ג בעומר.....
מט	השמחה הוא שנתגלה סודות התורה.....
נ	טעם למדורות ל"ג בעומר.....
נא	טעם למדורות ל"ג בעומר.....
נב	טעם למדורות ל"ג בעומר.....
נב	מדורות בל"ג בעומר.....
נג	ההדלקה במירון תיקון לנשמות.....
נג	שמן ממירון לרפואה.....
נד	החלאקה במירון מנהג עתיק הוא.....
נד	החלאקה בל"ג בעומר.....
נה	טעם לחלאקה במירון.....
נו	חתנים דרשב"י.....
נו	תיאור החלאקה במירון משנת תקצ"ד.....
נז	תיאור החלאקה במירון משנת תרמ"ט.....
נט	ל"ג בעומר - יום הישועות.....
ס	ל"ג בעומר מסוגל לרפואה.....
ס	ל"ג בעומר מסוגל להמשכת חיים.....
סא	יושפע שפע רב.....
סא	ביום זה נתהפך הכל לטוב.....
סא	כל אחד מרגיש התעוררות.....

ל"ג בעומר מסוגל לתשובה	סב
רשב"י מזכך גופן של ישראל	סב
בכל שנה בל"ג בעומר מתכפר עונותיהם של ישראל	סב
אמונה ברשב"י	סג
במוסף ראש השנה מזכירים מירון לעורר זכותו	סד
תלמידי רבי עקיבא פסקו למות בזכות רשב"י	סה
בזכות רשב"י נזכה לגאולה ותחיית המתים	סה
אורות רשב"י יגיע אלינו	סה
שירים לכבוד רשב"י	סו
שיר בר יוחאי	סו
רגש השיר בר יוחאי	סז
זמר בר יוחאי מסוגל להארת הנשמה	סח
נתפשט בכל ישראל	סט
מנהגים - מתי שרים בר יוחאי	סט
כל ליל ש"ק - אחרי קבלת שבת	סט
הקשר בין רשב"י לשבת	ע
לפני בואי כלה	ע
לפני אמירת כגוונא	עא
בסעודת ליל ש"ק	עא
שבת לפני ל"ג בעומר	עא
שערי שמים נפתחים בל"ג בעומר	עב
תנועת הניגון	עב
ניגון בר יוחאי מארץ ישראל	עג
סדר לימוד בליל ל"ג בעומר	עג
ל"ג בעומר במחיצת הרה"ק רבי ברוך ממעזבז זיע"א	עד

ל"ג בעומר במחיצת הרה"ק רבי משה מראזוודוב זי"ע	ע"ה
ל"ג בעומר במחיצת הרה"ק רבי שלמה ממונקאטש זי"ע	עו
ל"ג בעומר במחיצת המנחת אלעזר זי"ע	עז
ל"ג בעומר במחיצת הצבי לצדיק זי"ע	עז
ל"ג בעומר במחיצת הקרן ישועה זי"ע	עח
הטעם שהיה במערה	עח
יכול לפטור את כל העולם מן הדין	עט
הטעם שזכה רשב"י לפטור את כל העולם	פ
בזכות כיבוד אב	פ
כיבוד אב של רשב"י	פ
לעתיד לבוא הלכה כרשב"י	פא
במירון ברכת הנהנין דאורייתא	פב
מעשה נפלא	פג
נפקד בזש"ק בל"ג בעומר	פה
על מה עשה רשב"י קידוש במערה	פו
מהיכן היה לרשב"י תמרים במערה	פח
פל"ג – פורים ל"ג בעומר	פט
פל"ג - פורים ל"ג בעומר	צ
נעשה אדם נאמר בעבורך	צא
נעשה אדם נאמר בעבורך	צב
שמו של רשב"י מרמז על הסרת שנאה	צב
ספר הזוהר	צג
יוצאים מהגלות בזכות ספר הזוהר	צג
ההדלקה במירון	צד
היה זורק את עצמו לתוך האש	צד
זוהר ותיקוני זוהר	צה

ספר הזוהר	צו
ספר הזוהר נכתב ביום פטירתו	צו
בוצינא קדישא	צז
באר לחי רואי	צח
תיקוני זוהר	צח
טעם שיוורים בקשת	צט
חלאקה ביום ההולדת השלישי	צט
חלאקה במירון באמצע השנה	ק
מון רבי יוסף קארו זי"ע חג חג הסוכות במירון	ק
רשב"י פוקד עקרות	קא
חכמי הש"ס לא רצו שיהררו אחר רשב"י	קג
עשה ליצנות מרשב"י ושילם אלפי דולרים	קה

שנת לידת רשב"י

רשב"י נולד סמוך לאחר חורבן בית המקדש השני, זאת אומרת סמוך לשנת ג' אלפים תתכ"ח לבריאת העולם (מאמרי התנאים פרק ב' דף ט"ו).

תלמיד מובהק לרבי עקיבא.

(סדר הדורות, תנאים ואמוראים אות ש' ערך רשב"י ס"ק ו')

זמן לידתו של רשב"י

יום הזה ל"ג בעומר, יומא דהילולא דרבי שמעון בן יוחאי, בו ביום עלה לשמי מרומים, ומסתמא ביום זה נולד ג"כ, כי הקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום (ראש השנה דף י"א ע"א).

(בני יששכר מאמרי חודש אייר מאמר ג' ס"ק ב')

לידת רשב"י

בספר נחלת אבות, מביא על לידתו של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, שמצא כתוב בספרים, שאביו "יוחאי" היה משבט יהודה, והיה מגדולי הדור, ועשיר ונכבד וקרוב למלכות, וחיבה יתירה נודעת לו בבית הקיסר

האנדרינום, שחוק עצמות, ואשתו של יוחאי, היה שמה שרה, מזרע הנשיאים, זרעו של הלל הזקן, עליו השלום.

ותהי שרה עקרה, ולא נפקדה בבנים, וכשראה שעברו שנים, ועדיין אין לה ולד, עלה בדעתו של יוחאי הצדיק, לגרשה, או לישא אשה אחרת עליה, ויצו לשדכן אחד שיחפש עבורו אשה צנועה הגונה ובת טובים, לאחר זמן נודע הדבר לשרה אשתו, שיוחאי בעלה רוצה לגרשה, ולא אמרה לו דבר, רק הייתה מרבה לצום, ולתת צדקה ומתפללת יום יום בהיותה לבדה, ותבך בכי גדול לפני השי"ת בלב נשבר, להצילה מגירושין, וגם כדי שלא תהיה צרתה בצידה, על ידי שיתן לה הריון ותלד בן, והשם שמע צעקתה.

ויהיה בליל ראש השנה, וירא יוחאי בחלומ, והנה הוא עומד ביער גדול, מלא אילנות, לאלפים ורבבות, מהם רעננים הנותנים פירות, ומהם יבשים, והוא יוחאי נשען על אילן יבש, וישא עיניו וירא, איש מידה מראהו נורא מאד, ועל שכמו נאוד אחד מלא מים, ויעבור בכל היער, וישקה כמה מהאילנות היבשים, וכמה מהאילנות עבר עליהם, והניחם כמו שהם יבשים ולא השקה אותם, ויגיע עד האילן אשר נשען עליו יוחאי, ויוציא מחיקו צלוחית אחת קטנה מלאה מים חיים טהורים, וישקה את האילן אשר נשען עליו יוחאי ויברכהו, ואז ראה יוחאי, כי שרתה הברכה באותם מעט המים, וגאו מאד, ויכסו כל סביבות האילן שעליו נשען,

ואז תיכף נשא האילן פרי, תפוחים גדולים ויקרים, וסביבם מלא עלים רעננים, ויגדל האילן עד מאוד, בסעיפים ופוארות, ועלים ופירות, נותנים ריח חזק למרחוק, וישמח יוחאי מאד על המראה שראה בחלומו, ויקץ משנתו מתוך שמחה, ובכך דובב הכתוב (תהילים קי"ג, ט') "מושיבי עקרת הבית, אם הבנים שמחה הללויה".

ויספר את חלומו לאשתו, ויאמר לה: חלום חלמתי, ופתרוננו לדעתי, פשוט הוא: היער הוא העולם, והאילנות הן הנשים, מהן נותנות פירות ומהן עקרות, כאילנות היבשים, ובראש השנה נפקדות, יש מהן להוליד, ויש מהן נשואות עקרות, ואת, ביתי, היא האילן שהייתי נשען עליו, והשקו אותי ממעין הברכה, להוליד בנים צדיקים וחכמים, אמנם דבר אחד נשאר לי להבין בפתרון חלומי, מדוע כל האילנות השקה אותם מהנאוד, והאילן שהייתי נשען עליו, השקו מהצלוחית, ושפך עליו את כל הצלוחית, ולא השקה מאותה צלוחית, לא קדם לכן, ולא אחר כך, שום אילן אחר, רק את כולה שפך אל אותו אילן, שהייתי נשען עליו.

ותאמר לו אשתו, תמיהתך תמיהה, ובכן תרשיני לילך אצל התנא הקדוש רבי עקיבא להגיד לו את החלום, והוא יגיד לנו את פתרונו, ויאמר לה בתי, טוב הדבר שנינו יחדיו נלך אליו, ונספר לו את החלום, והוא

ברוח הקודש אשר האציל אותו אלקים, יגיד לנו את פתרונו ותאמר, טוב הדבר.

ויהי במוצאי ראש השנה, הלכו שניהם יחדיו אצל התנא הקדוש רבי עקיבא, ויספר לו יוחאי את חלומו, ויפתור לו כאשר פתר יוחאי, ואמנם הודיעו סיבת השקאת אותו האילן רק מהצלוחית, ויאמר לו דע יוחאי, כי חלומך הוא משל על הנשים היולדות והעקרות, ואשתך שרה היא מהעקרות, שאי אפשר לה להוליד בשום אופן, ורק ע"י תפילותיה, ורוב דמעותיה אשר שפכה לפני ה', הם שזיכו אותה ונהפכה מעקרה ליולדת, והצלוחית שראיתה, היא צלוחית של דמעותיה שנאספו, ומהן השקוה ורווה להוליד לך בנים, ולכן לא השקו מאותה צלוחית שום אילן אחר, ורק אותו אילן שאתה נשעת עליו הרומז לאשתך.

ויאמר רבי עקיבא אל שרה, הנך בזאת השנה הרה ויולדת בן, שיאיר לישראל בחכמתו ובמעשיו, וישמחו יוחאי ושרה מאד מדברי רבי עקיבא, וילכו לביתם לשלום, ותהר ותלד בן, והבית נתמלא אורה מההוד וההדר שהיה חופף עליו, וידעו כל רואיו, כי ברכה בן, ויאיר לישראל אור גדול. וישמחו הוריו בו מאד, ויהללו את ה', וחילקו צדקות ויעשו סעודה ומשתה גדול ביום מילתו, ויקרא את שמו שמעון, כי שמע ה' לקול אמו, ולקול בכיותיה.

מהיום שהוא נתנו עיניהם לשמור עליו לשמרו מכל טומאה, ולגדלו בקדושה ובטהרה, ומעת החל לדבר, הרגילוהו רק בדברים של קדושה פסוקים ומאמרים, ובהיותו בן חמש שנים מסרוהו לבתי אולפנא שהעמיד רבן גמליאל בירושלים, ויהי כמעין המתגבר, ובהיות ילד קטן כבר היה שואל שאלות בדיני התורה להתנאים הגדולים, רבי יהושע בן חנניה ורבן גמליאל, ואותו תלמיד רבי שמעון בן יוחאי, היה מגדולי התנאים בסוף הדור הרביעי, עיקר פעילותו היה בשנים ג' אלפים תת"צ לחבריאת העולם.

(תגלחת מצוה דף קפ"ב – קפ"ג)

יצא מהמערה ביום זה

יום ל"ג בעומר – רגילין לקרותו הילולא דרשב"י, ובארץ ישראל מרבין בתפלה, ובהדלקת נרות על קברו הקדוש, ואומרים שנסתלק ביום זה, וגם יצא מהמערה ביום זה.

(ערוך השלחן או"ח סימן תצ"ג סעיף ז')

הילולא רבא

הילולא דרשב"י, יום ל"ג בעומר, הוא היום אשר עלה

לשמים, התנא האלקי הקדוש רבי שמעון בן יוחאי ז"ל, ונקרא
יום הילולא רבא דרשב"י.

ותיבת הילולא פירש הרמ"ק ז"ל לשון או"ר, שנשכך הדין
ונתמלאת העולם אור. והרב לונזאנו פירש לשון
יחוד, שנתייחדו העולמות.

(סידור לקוטי צבי, סדר ל"ג בעומר, דף ס"ו ע"א)

מנהג ארץ ישראל

מנהג ארץ ישראל שנוהגין לילך על קברי רבי שמעון בר
יוחאי ז"ל, ובנו רבי אלעזר ז"ל, ביום ל"ג בעומר.

(עמרת זקנים נדפס בגליון שו"ע או"ח סימן תצ"ג ס"ק א')

העליה למירון התחיל מזמן התנאים - רבי אבא תלמיד רשב"י

מראש הררי קדם, אשר מצאנו שנסעו למירון, על ציון
המצויינת הר קודש הקדשים, מנוחת קודש של
התנא הרשב"י זיע"א, הוא תלמידו, וספרו הנאמן, רבי אבא.

ובן עשה רבי אבא, כדי לעורר נפש רוח נשמה חיה יחידה, של רבו הקדוש, עם מקיפי נפשו, עשה שם השתטחות הידוע. והזכיר שם ממעשיו הטובים, ולמד שם מתורתו של רבו רבי שמעון בן יוחאי, כדי להיות שפתותיו דובבות (וזהר חלק א' פרשת חיי שרה דף קכ"ו ע"א במדרש הנעלם).

(הילולא דרשב"י המנוקד דף א'-ג')

רבי חייא רבא תלמיד רשב"י

ושם השני, מצינו רבי חייא רבא, שהיה מתלמידי דרשב"י, ומאדרא קדישא, שנסע למירון על ציון רבו הקדוש.

ועשה שם השתטחות, והזכיר שם לרשב"י, ממעשיו ומגדולת מעלתו בשמים ממעל, מה שראה בעיני קדשו.

כמו שכתוב בזהר (חלק א' בהקדמה דף ד' ע"א) אשתטח רבי חייא בארעא (קדישא של מערת רשב"י) ונשק לעפרא.

והסביר כתם פז (דף ל"ו ע"א) שנשק הארץ לכבוד רשב"י שנטמן בעפר, ונשק העפר לכבוד רשב"י הקבור בו.

(הילולא דרשב"י המנוקד דף ה'-ו')

תלמיד רשב"י שכח מה שלמד

מבוא השלישי, מובא במדרש רבה (קהלת פרשה י' ס"ק י') אחד מתלמידיו של רשב"י שכח תלמודו, הלך לו בוכה לבית העלמין (דרשב"י על המערה שלו במירון) כשהיה בוכה הרבה, נראה לו בחלום, ואמר לו כשתזרוק בי שלושה צרורות, אני בא.

הלך התלמיד ההוא אצל פותר חלומות, וסיפר לו המעשה, אמר לו אמר לימודיך שלושה פעמים, והוא יגיע אליך, ועשה כן, וכן היה לו (שזוכר כל מה שלמד).

(הילולא דרשב"י המנוקד דף ג"ה)

רבי יהושע בן לוי

הרביעי פני נשר, רבי יהושע בן לוי, מצא את אליהו הנביא שהיה עומד על פתח המערה של רשב"י.

אמר לו אבוא לעולם הבא? אמר לו, אם ירצה הארון הזה (סנהדרין דף צ"ח ע"א).

מעשה ברבי יהושע בן לוי, שהיה אליהו זכור לטוב עוסק עמו בדברי תורה, והיו עוסקין במידת רשב"י, במערת רשב"י, ונתקשה רבי יהושע בן לוי בהלכה.

אמר לו אליהו, מבקש אתה לשאול אותה לרבי שמעון בן יוחאי, בא ואני מעמיד אותו לך, מיד הלכו להם (לפתח המערה) וקרא אליהו לרבי שמעון בן יוחאי, וענה אותו (מדרש שוחר טוב, תהלים מזמור ל"ו ד"ה משוך). (שם דף נ"ו-נ"ח)

כל תלמידי רשב"י נהגו כך

משלשה מיטבי צעד האלו, נראה שבודאי בן נהגו כל תלמידי דרבי שמעון בן יוחאי, ליסע למירון להושע, ונושעו שמה בזכות רבם הקדוש הרשב"י זי"ע.

ובך כנראה היו נמשכים הנסיעות למירון מתלמידי דרשב"י, עד שגם דורות שאחריהם נסעו למירון, ולמדו שם מתורת הרשב"י. (שם דף נ"ה-נ"ו)

מהתנאים נמשך הנסיעות למירון

הרי שלך לפניך, דתלמידי רשב"י, ותלמידי תלמידיהון, תנאים ותחילת אמוראים, שהם הנהיגו ויסדו הנסיעות למירון, והלימודים ממאמרי רשב"י שם, והשתטחות שעשו שם.

וזאת היה נמשך בכל הדורות שאחריהם, זה אחר זה, בזמן שהיה ישוב יהודים בארץ ישראל.

שבכל דור ודור נהגו והלכו ונסעו למירון, כל דורשי ה' תמיד, להתפלל בבי כנישתא של פני האדון ה' קדוש ה' מכובד, הרשב"י זי"ע.

(שם דף נ"ט)

ל"ג בעומר יום פטירת רשב"י

יום ל"ג בעומר הוא הילולא דרשב"י כי מת אז, והיה למעלה הילולא, הנערה באה אל המלך.

(רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל, בספרו יערות דבש)

חלק שני דרוש א' דף קפ"ד)

ל"ג בעומר יום פטירת רשב"י

פטירת רשב"י, היה יום ל"ג לעומר, והוא יומא דהלולא דיליה.

(החיד"א בספרו ברכי יוסף או"ח סימן תצ"ג ס"ק ד', וכ"כ בעבודת

הקודש מורה באצבע סימן ח' ס"ק רכ"ג)

מירון

ענין מנהג שנהגו ישראל ללכת ביום ל"ג בעומר על קבר רבי שמעון בר יוחאי, ורבי אלעזר, אשר קבורים בעיר מירון כנודע, ואוכלים ושמחים שם, אני ראיתי למורי ז"ל (האר"י הק') שהלך לשם פעם אחת ביום ל"ג בעומר, הוא וכל אנשי ביתו, וישב שם שלושת ימים ראשונות של השבוע ההוא.

(שער הכוונות ענין ספירת העומר דרוש י"ב)

עליה למירון

רואים בחוש ההתעוררות הנפלאית, הנכנס מדי שנה בשנה בליבות רבבות ישראל, ליסע למירון על ל"ג לעומר, ממש שהיא היא אתערותא עילאית, כמו שכתוב בזוהר הקדוש (חלק ג')

דף רצ"ו ע"ב) וזה לשונו, בתר דנפק פורייא, הוה סליק באוירא ואשא הוה להיט קמיה (אחרי שיצאה מטתו דרשב"י, היתה עולה באויר, ואש היתה לוהטת לפניה), שמעו קלא, עולו ואתו ואתכנשו (שמעו קול, הכנסו ובואו והתאספו) להלולא דרבי שמעון, (עכ"ל הוהר).

הנה הדר קול עליון הזה, שיצא אז בערך שנות אלף הרביעי בפטירת רשב"י, קול זה נתעורר עוד היום, ונכנס ומעורר ליבות רבבות אלפי ישראל, מדי שנה בשנה, להיות עולין ותאין ומתכנשין על ל"ג בעומר למירון, למקום מנוחת קדשו דרבי שמעון בר יוחאי, ולשמח שם בשמחת פני האדון ה' ביום שמחתו ומועדו, בהלולא רבתי דרבי שמעון בר יוחאי, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

(הלולא דרשב"י, המנוקד דף קי"ח - ק"כ)

מה נורא המקום הזה

בשאר ימות השנה, כל מי שבא למירון, ונכנס בחצר הקדש, ובגישתו אל הקודש פנימה, ורואה לפניו הציונים הקדושים, דרבי שמעון בר יוחאי, ורבי אלעזר בנו, ממש חיל ורעדה יאחזהו, כי מה נורא המקום הקדוש הזה, כי מאן חשיב, ומאן ספון לצייר ולהתבונן ערך קדשת המקום הקדוש

הזה, אשר ידרכו כף רגליהם שם, במקום אשר מלאכי מעלה
ושרפי קדש, תאין ומתכנשין ומודעזעין.

ואנו רואין בעינינו אפלו אנשים פשוטים מאד, מתרגשין
ומודעזעין שמה בחרדת הקודש, וליבם נמס כמים,
ונפתחו עיניהם מקורות דמעות מים נוזלים כנחלים.

ומכל שכן כשכבאים שמה אנשים בעלי תורה ויראה ובני
דעת, שנפתח להם ממש כל שערי ונימי ומבועי הלב,
בלי גבול, ומרגישין באור זרוע לצדיק.

(הילולא דרשב"י המנוקד דף קכ"ו)

ציון רשב"י הוא כקודש הקודשים

הרה"ק רבי שלמה מזוויעהל זיע"א אמר, שהבנין של מירון,
הוא דוגמת בית המקדש, חצר הריקודים כחצר
העזרה, החדר הראשון שנכנסים לפני שנכנסים לציון רשב"י
הוא ההיכל (מקום המנוחה והשלחן), וחדר ציון רשב"י הוא
קודש הקודשים.

(שמעתי מהגאון הגדול רבי אברהם אטיק זצ"ל, יום ב' בהר
בחוקותי, י"ט אייר תש"ע)

מצוה לילך למירון

מצוה לילך על קבר רשב"י, ובנו רבי אלעזר, בל"ג בעומר.

(סידור האריז"ל)

השמחה במירון

נתאמת לנו מאנשי אמת, אשר השמחה ביום הזה על ציון
רבי שמעון בן יוחאי, היא שלא כמבע, דכתיב
(משלי י"ג, ט') אור צדיקים ישמח.

(בני יששכר מאמרי חודש אייר מאמר ג' ס"ק ג')

רצון רשב"י שישמחו בל"ג בעומר

יום ל"ג לעומר, ירבה שמחה לכבוד רשב"י זי"ע, כי הוא
יומא דהילולא דיליה, ונודע שרצונו הוא שישמחו ביום
זה, כידוע ממעשה מהר"א הלוי זלה"ה, ומעשים אחרים אשר
שמענו, ונדעם, מפום רבנן קדישי.

(החיד"א, בספרו עבודת הקודש מורה באצבע סימן ח' ס"ק רכ"ג)

קוב"ה וכל פמליא של מעלה במירון

הגאון רבי שמואל העליר זצ"ל, אב"ד צפת כתב (בספרו כבוד מלכים בסוף הספר) וז"ל: ומעיד אני באמת, כי בימי ילדותי, שמעתי פה מרבני קשישאי, רבני הספרדים, אשר אבותם ראו וסיפרו להם, כי הרה"ק רבי חיים בן עטר זי"ע (בעל אור החיים הקדוש), היה פעם אחת בהילולא, פעיה"ק צפת ת"ו, וכשעלה למירון, והגיע לתחתית ההר, שעולים משם אל המקדש, ירד מהחמור, והיה עולה על ידיו ועל רגליו, וכל הדרך היה גוהה כבהמה, וצועק היכן אני השפל נכנס, למקום אש להבת שלהבת, קוב"ה וכל פמליא של מעלה הכא, וכל הנשמות הצדיקים שמה, ובעת ההילולא היה שמח שמחה גדולה, והוא בעצמו שרף כמה בגדים יקרים לכבוד הרשב"י זי"ע, וגם הזקנים מהספרדים פה ידעו ושמעו זה, וזכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, ויחוש לגאלנו במהרה בימינו, אמן כן יהי רצון (עכ"ל).

מי שלא ראה השמחה במירון, לא

ראה השמחה מימיו

הילולא רבתי דרשב"י, לשוב ולשמוח שם, במקהלות רבבות אחינו בני ישראל, הוא הלילה כיום יאיר,

משמחת ישראל, הנעורים שם כל הלילה, ורוקדים ושמחים בשמחת הנפש, ממש עד כלות הנפש, ושופכים שם לבות כמים, ורבבות ישראל נושעים שמה ברוב ישועות מדי שנה בשנה, הוא הלילה ליל שימורים לבל, קוב"ה וכל צבאיו, וכל נשמות דרי מעלה ודרי מטה, תאין ומתכנסין שמה, כחיוז אדותא, לשוש ולשמוח בשמחת הילולא, דהאי מינרא תקיפא, דכולי עלמא קא סמיכי עליה במהימנותא, וכולם עונים ואומרים: "מי שלא ראה שמחה זו, לא ראה שמחה מימיו".

(כחו דרשב"י מערכה ד' ס"ק ז')

שמחה מעין עולם הבא

אי אפשר לתאר גודל יום השמחה וגיל ברעדה, שיש במירון ביום ל"ג לעומר, ממש שרואים שהוא יום שמחה לעליונים ותחתונים, וההמון חוגג בחצר הקודש ובכי כנישתין דרבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו, בתופים ובכנורות ובחלילים ובמחולות לכבוד ההלולא.

ורואים בבת אחת מקהלות רבבות ישראל, לובשין בגדי שבתות, איש איש כפי מעלתו ומדרגתו, הלולא וחיננא, וריקודין בחדוה קדושה עלאה יחדיו עם בכיות ודמעות הלב מאין הפוגות, אשר שום כח ושכל אנושי לא

יכול להבין ולהשיג את זאת, וכל אחד נתפעל מעצמו ומחבריו ומתבטל מחושיו, ממש שמחת מעין עולם הבא.

ורואין לפניו מחזה נוראה וקדושה של אלפי ישראל במקום אחד, אלו יגילו וישמחו וירננו ויעלוזו ברקודין דקדושה, בשמחת שירת שירי "בר יוחאי", ועוד שירי קודש מאד נעלה, ואלו עומדין ברגש הקודש בשפיכות נחלי דמעות בכלות הנפש מאין הפוגות על יד הציונים הקדושים של רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו, ואלו מעטפים בטלית ותפילין ומתפללין בצבור, ואלו יושבים על רצפות הקדושות, ולומדים זוהר ותיקונים ואידרות הקדושות, ואלו אומרים תהלים ושירות ותשבחות בהשתפכות הנפש.

(הילולא דרשב"י, המנוקד דף קכ"ד - קכ"ו)

השל"ה הק' מתאר הנסיעה למירון

והנה אודיעכם, כי נוסעים אנו אי"ה ביום ג' הסמוך לירושלים עיה"ק, תוב"ב, בסדר ויתן לך האלקים מטל השמים וגו'.

והא' לך הסדר שנתנהג אי"ה: ביום א' הסמוך נלך למקום שהזכרתי, קבוצת תנאים שמאי והלל, ויש תפלה מיוחדת על כל צדיק וצדיק.

ועל קבר רשב"י לומדים הזוהר באימה וביראה ובדביקות גדול, ואח"כ לשמח את הלב. גם אני אקח הזוהר, כי כמה נסים יאורעו שם, כי צריכים ללמוד הזוהר באימה וביראה ובדביקות גדול, ואח"כ לשמוח הלב שמחה רוחניות ולא שום אבלות ועצבות, כי לא באלה חפץ רשב"י והוא בדוק ומנוסה. ואח"כ נודרים נדרים ונדבות, ומתפללים תפלות.

(של"ה במסעיו לארץ ישראל שנת שפ"ח, נדפס בשל"ה הוצאת יד רמה חלק א', עם הספר דף כ"ז)

תיאור הנסיעה וההדלקה והשמחה במירון משנת תרמ"ט

שהעלה על הכתב הגאון החסיד רבי מנחם מנדיל ראב"ן ז"ל, מח"ס עיני מנחם, מראשי כולל חיבת ירושלים – גליציה בספרו מסע מירון (דף צ"ב – צ"ט).

במוצאי שבת קודש, הוא ל"ג בעומר, מיהרתי לגמור סעודה השלישית בעיר הקודש צפת, למען אבוא מירון קודם ההדלקה, התפללתי מעריב והבדלתי, יצאתי חוצה לרחוב העיר, והנה כל העיר בשווקיה וברחובותיה, מלאים

סוסים, פרדים וחמורים לאלפים לרוב, מכל הסיכיות אשר
יביאו הגויים.

שברתי לי חמור אחד, ועוד איש אחד ממיודעי בחברתי,
מהרתי וישבתי על החמור, ונסענו באישון לילה,
אשר כיום יאיר, מנהרות עשיות המאירים, מהולכי רגל
ודהרות סוסים, הרצים ורחופים.

כל הדרך היתה מלאה מאנשים ונשים וטף, ששים ושמים
הולכים לחוג, ורוכבים רבים, אשר לא יספיקו לשכור
סוס לאחר, ירכבו שנים שנים על סוס או פרידה, כשנים
וחצי שעה רכבנו עדי באנו למירון, ובבואי שמה, כבר היה
כל החצר מלאה אנשים כארבה לרוב, נפוצים על גגות החצר
הגדול, עומדים צפופים מצפים לעת ההדלקה.

הלכתי תיכף אל בית מדרשו של התנא רבי שמעון בן
יוחאי אשר על קברו, ובבואי שמה מצאתי כבר כל
חצר בית המדרש מלא מפה לפה אנשים ונשים, נרות
לאלפים האירו את הבית, וקול דמעות הבוכים, הומים כהמות
ים וגליו לא ידמה, אף לא ישוה קול בוכים אשר ישמע
בבתי כנסיות ובתי מדרשות ישראל ביום הכיפורים קודם "כל
נדרים", נגד בכיות ושאות המון, והדמעות אשר יזלו כמים
ניגרים, אז בבית המדרש של רשב"י בצד קברו קודם
ההדלקה, גם הדלקת הנרות אשר שם בבית המדרש ימכרו

לכבוד התנא רשב"י, בעוד הנר הראשון נתן ספרדי אחד ממדינות באחאריע, מאה ושמונה עשר רובל כסף, וכל נר אשר יתאחר הדלקתו ימעט משכורתו, גם אנוכי קניתי הדלקת נר אחד לכבוד התנא.

בחצי שעה אחר בואי, אחר אשר הכינו את העששית אשר על ראש הגג, מכון נגד קבר התנא, עלה כל העם מקצה הגג, וכל אחד מאשר היה איתו מטפחת יפה, שמיכה נאה, כובע יקרה, השליך אל תוך שריפת אגן השמן, גם שמן זית כל אחד קנה, ויצוק אל תוכו לכבוד התנא, אז ניגשו המדליקים ברגש שמחה וטוב לב, וידליקו מטפחת משוחה בשמן, וישליכו אל אגן השמן, וכל העומדים בעניים צופיות עומדים מקווים לאור.

ויהי ברגע הראשונה, בצאת שביב אש כעלות הלהב, וירונו העם, ותבקע הארץ לקול הרינה והשמחה, אלה מזה ואלה מזה בזמר מזמרים, ישתקשקון בקול תרועה, תוף וכינור נעים גם נבל, מרקדים ששים ושמחים בשמחת התנא, מנצחים בשירי זמרה בזמר "בר יוחאי", וכן כל הגגות אשר ממעל, וכל פינות החצר אשר מתחת, מלאים אגודות אגודות, חבורות חבורות, מזמרים ומנגנים, מפזזים, מכרכרים בכל עוז שיר ושבת, לא ראיתי, ואבותי לא סיפרו לי, לשמע אוזן הנהיתה כמוהו.

ומקובל הוא ביד יושבי ארצינו הקדושה, כי נשמת התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי תתנוסס על הדלקתו, אז לקחתי את גליון רשימת שמות קרובי ואוהבי, המחזיקים ישיבתי על אדמת הקודש, הם ונשיהם ובניהם, קראתי כל שמותם לאמותם, גם שמות אנשי ביתי, התפללתי בקשתי ותחינתי בעדם, כי יגן עליהם זכות התנא הקדוש, להאיר נירם בשפע והצלחה בגופם ונפשם.

אזרתי לראות בשמחת אחי, השמחים בגיל בחצר מתחת, ובעמדי מעט שם, והנה תאוה נפשי לעלות הגגה, לשמוח בשמחת ישראל אשר ממעל, ובעמדי ממעל כלתה נפשי לרדת מטה, כה הלכתי ברצוא ושוב כל הלילה, לא נחתי ולא שקמתי אף רגע, לקול תרועת השמחה אשר תצלצל באזני בלי הרף רגע. ובהתהלכי מעט גם לפני אל תוך בית המדרש, נקרע סגור ליבי אף נמס ויהי למים לקול בוכים, ההוגים ומצפצפים כסים ועגור, על ציון קבר התנא, ככה נפשי ישובב כל הלילה במעגלי שמחים ובוכים, אין קץ לקול הבכי אשר מבפנים, ואין כלות לשמחה אשר בחוץ תרונה (עכ"ל).

תיאור ההדלקה במירון משנת תקצ"ד

בל"ג בעומר מתקבצין הרבה יהודים, מהרבה עיירות לצפת, ומשם נוסעים לכפר מיראן, אל חצר שעל קבר

רשב"י, כי בתוך אותו חצר יש שם בית הכנסת, וספר תורה, ומנורה עגולה, ויש בה מאה לאמפין, ואז מדליקין אותם כולם, גם יש עוד עמוד של שיש עומד בתוך החצר, ועל ראשו בית קיבול גדול, ובערב שהוא היארצייט, הנקרא הילולא דרשב"י, מכריזים מי ירצה לקנות מצוות ההדלקה, על העמוד, ויש נותנים אלף טאלער (גרוש), או יותר, והקונה פושט ממנו שאהל (צעיף) טוב וגדול, ומניח תוך בית הקיבול, ומדליקו שם, והכל לכבוד רשב"י ע"ה, ומתפללים מעריב, ולומדים שם כל הלילה, האידרא קדישא, ובבוקר מתפללין, ואח"כ אומרים מזמורים ומרקדים במחול לכבוד הרשב"י.

(קורות העתים מארץ ישראל, (חלק שני עליית הארץ דף י') מהרב מנחם מענדיל מקאמניץ, בעמח"ס סייג לתורה, נדפס בוויילנא שנת ת"ר, ונדפס שנית בירושלים ע"י הרב מאיר אנשין בשנת תרצ"א)

הנסיעות למירון בל"ג בעומר

אפשר לומר הטעם שנוסעים כל כך הרבה אנשים למירון בל"ג בעומר.

גם לקבר רחל נוסעים הרבה, אבל לא כל כך כמו אצל רשב"י, אבל זה מובן כיון שהיא פעלה, שהקב"ה אמר

לה (ירמיה ל"א, ט"ז) ושבו בנים לגבולם (רש"י בראשית מ"ח, ז'),
באים לרחל אמנו, להזכיר זאת, ולכן זכתה לזה.

אבל הנהירה לרשב"י צריכים הסבר, רק היות שמשנה רבינו
ע"ה היה אוהב ישראל, ומסר נפשו עליהם ואמר
(שמות ל"ב, ל"ב) "מחני נא מספרך אשר כתבתי" לטובת
כלל ישראל.

והיות שכתבה תורה (דברים ל"ד, ו') "ולא ידע איש את
קבורתו", וזה צער גדול למשה רבינו, שלא באים
אליו להתפלל.

ולכן רשב"י שהוא גלגול משה (אור החמה על זוהר חלק ב'
דף קי"ד) פתוח לכולם, ומסכים שכל כלל ישראל יבואו
אליו, ובכל מצב הרוחני שהם נמצאים, הוא מוכן שיבואו.

ולכן הנהירה למירון היא כה גדולה.

(שמעתי מרביה"ק בעל חוקי חיים זי"ע, מלוה מלכה, מוצש"ק אמור
ליל ל"ג בעומר תש"ע)

מירון מקום לכל אחד לפעול ישועות

הרה"ק רבי אברהם אלימלך אדמו"ר מקארלין זי"ע זירז
הרבה לנסוע למירון, ושם אמר: זיי זאלן שכל

האבן, יעדער זאהל טאן פאר זיך, מירון איז אארט פאר אלע
(פירוש: מי שיש לו שכל, פועל ישועות לבדו, כי מירון מקום לכל
אחד ואחד לפעול ישועות).

(ברכת אהרן, פרי אלימלך דף קע"ז)

כדאי רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק

בגמ' (ברכות דף ט' ע"א) אתו לקמיה דרבי יהושע בן לוי,
אמר "כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת
הדחק" (עכ"ל).

צחות מליצת לשון קדשו של רבי יהושע בן לוי - שגורה
היא בפפיות כל ישראל, שכדאי הוא רבי שמעון בר
יוחאי לסמוך עליו בשעת הדחק (כשאדם נמצא בשעת דוחק,
שמעיק לו דברים שונות, פרנסה, נחת, שלום, שידוכים וכו' וכו',
רוחניות או גשמיות) יסע למירון להוושע בזכותו הגדול של רבי
שמעון בן יוחאי.

(הילולא דרשב"י המנוקד, דף נ"ט)

ל"ג בעומר – יום ישועה

עושים ההילולא ביום הנבחר – ל"ג בעומר – במירון, והוא יום ישועה.

(שער יששכר מאמרי חודש אייר מאמר גל עיני ס"ק י"ח)

מירון

מ'מרום י'עורר ר'חמים ו'חסדים נ'פלאים, ר"ת "מירון". (גם אני אודך, ל"ג בעומר)

שנוכה לכל השפעות טובות

עתה שאנו נגשים ליום הגדול והקדוש הזה, שהעת רצון הוא נפלא מאד, כמה עלינו לנצל התפילות של היום הזה, להתפלל כראוי ומעומק הלב, ולהרבות בתפילה ותחנונים להשי"ת, שנוכה לעשות רצונו ית"ש בלבב שלם, ולהצליח בלימוד התורה הק' ובכל עניני עבודת ה', ושנוכה לכל השפעות טובות ברוחניות ובגשמיות לנו ולכל ישראל אמן.

(עבודת ל"ג בעומר, מאמר א' ס"ק א')

בוודאי יהיה לו ישועה

הנה מי שדר בארץ ישראל, צריך ומצוה היא ליסע על ל"ג
לעומר למירון, להיות שם על ההילולא רבתי של עיר
וקדיש התנא אלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו.

ובודאי יושע שמה בכל משאלות לבו לטובה.

(הילולא דרשב"י המנוקד, דף קס"ז-קס"ח)

רשב"י מברך לכל הבאים להילולא

אומרים משמו דרבינו האריז"ל, אשר ביום ל"ג בעומר,
עומד התנא האלקי הרשב"י על ציונו הקדוש,
מברך לכל אחד ואחד הבאים שמה למירון, לכבוד שם קדשו,
לשמוח שם בשמחת ההילולא רבתי שלו.

(הילולא דרשב"י המנוקד דף קמ"ט ס"ק נ"ט)

המתקת הדינים בל"ג בעומר

תלמידי רבי עקיבא מתו בל"ב ימי הספירה, עד שמת
רשב"י בל"ג בעומר, שהיה האחרון שבהם, ונמתקו הדינים.

(אמרי פנחס, פרשיות סימן רכ"ז)

ל"ג בעומר הצלה ורפואה

בל"ג בעומר פסקו תלמידי רבי עקיבא למות (יבמות דף ס"ב ע"ב) כי הוא הוד שבהוד, ואז דוקא הצלה ורפואה, ועל בורא רפואות הכוונה "ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע", וממכה עצמה יתקן רטיה.

(אמרי פנחס פרשיות סימן רל"א)

ל"ג בעומר מסוגל ליראת שמים

שמעתי מפי מורי זקני (החידושי הרי"ם ז"ל), כי בל"ג בעומר יכולין לזכות ליראת ה'.

(שפת אמת פרשת אמור שנת תרנ"ב ד"ה במדרש)

רשב"י אף לפחותים

כשם שהשי"ת הוא ה' לכל, כך רשב"י לכל, אפילו לפחותים.

(בית אהרן לל"ג בעומר ד"ה עוד)

כל יהודי יש לו שייכות לרשב"י, לישועה

הכוונה שכל ישראל מקטן ועד גדול יש להם שייכות להושע ביום ההלולא בל"ג בעומר, בזכותו הגדול דרשב"י.

(הילולא דרשב"י המנוקד דף קל"ב ס"ק נ')

ל"ג בעומר – יום קבלת תפלות

אצל הרה"ק ר' משה מראזווארוב זי"ע, יום זה קדוש ונשגב מאוד, יום אשר ערך בו עבודה רבה ועצומה בתפילותיו הק', יום אשר פעל בו ישועות רבות לכלל ישראל, עד שבמשך כל השנה כשהיה מישוהו זקוק לאיזה ישועה גדולה ומיוחדת, היה אומר לו הרה"ק מראזווארוב, שיבוא ביום ל"ג בעומר, אשר הוא יום ישועה שאין דוגמתו ויוושע, וכך הוה, שהמונים נהרו לראזווארוב ביום ל"ג בעומר להושע בכל משאלות לבם, עד שמרוב הלחץ זו הדחק לא יכלו הגבאים לעשות סדר כראוי, והרה"ק מראזווארוב עצמו, הצריך לעזור להם לעשות סדר.

ואז ביום הזה נשפעו שם ישועות ורפואות למעלה מדרך הטבע, וכדבריו שהוא "יום קבלת התפלות".

ואף הסמיד לזה רמז בפסוק (תהלים פ"ד, ג') לבי ובשרי ירננו
אל א-ל חי, "לבי" נומריקון ל"ב י'ום, דהיינו שכבר
עברו ל"ב ימי העומר, ועכשיו הגיעו ו"בשרי" ר"ת ר'בי
ש'מעון ב'ר י'וחאי, דהיינו ל"ג בעומר יומא דהילולא דיליה,
והיום הזה מסוגל להתפלל ולקיים "ירננו אל א-ל חי" כי אז
הקב"ה מקבל התפילות עבד"ק.

(החכמה מאין דף ק"ל)

ל"ג בעומר כיום כיפור

הגה"ק רבינו שר שלום מבעלזא זי"ע דיבר פעם אחת מענין גדלות
יום ל"ג בעומר, נענה בנו הרב הצדיק רבי זונדל ז"ל, ואמר
שהוא יודע שהוא כמו יום הכיפורים, ואמר לו יפה כוונת.

(הילולא דרשב"י המנוקד דף קכ"ד ס"ק מ"ה)

הריני מקבל עלי קדושת היום

חסידים מספרים, כי אחד היה אברהם, הגה"ק רבי אברהם
מקאלסיק זי"ע, שבעת טבילתו בצפרא דל"ג בעומר,
אמר בלהטא אש קודש, הריני מקבל עלי קדושת היום.

(הילולא דרשב"י המנוקד דף קס"ז ס"ק ע"ג)

הגה"ק מצאנו גילה גודל קדושת היום

ידוע כי אצל הרה"ק ר' משה מראזוואדוב זי"ע (בנו של הרה"ק רבי אליעזר מדזיקוב זי"ע) היה ל"ג בעומר, יום גדול ביותר, לפעול ישועות והשפעות גדולות לבני ישראל, וגם כינה את היום הזה "יום קבלת התפילות".

וסוד קדושת היום קיבל מהרה"ק מצאנו זי"ע, בהיותו אברך סמוך על שולחן אביו הק' מדזיקוב.

וגופא דעובדא הכי הוה, כי הרה"ק מצאנו זי"ע, שהה פעם בעיר דזיקוב ביום ל"ג בעומר, והיה אמור לערוך שולחן יחד עם הרה"ק מדזיקוב, בשעה שתיים עשרה בצהריים. ויהי בבוקר בשעה שמונה, קרא הרה"ק מצאנו את הרה"ק מראזוואדוב והסתגר אותו בחדרו, ואז התחיל לגלות לו סודות עליונים, ורזין עמוקין וטמירין, מכבשנונו של עולם, על גודל קדושת היום, ורוב תוקפו וגבורתו, ועוצם סגולתו, ובין השאר אף גילה לו כיצד רואים נשמות וכו', וכך נמשך שיחתן של קדושי עליון אלו, יותר מארבע שעות רצופות, עד שהוצרכו להפסיק, כדי ללכת להרה"ק מדזיקוב זי"ע.

ואז כשיצא הרה"ק מראזוואדוב, מחדרו אחוז שרעפים, וכלו כולו בוער כלפיד אש קודש, אמר כי מה ששמע כאן אודות עוצם קדושת היום, אי אפשר לו לגלות, אך זאת

יאמר, כי השערות מעל ראשו התייצבו ונעמדו מחמת רוב פחד ורעדה ממה ששמע.

(החכמה מאין דף ק')

נסיעות למירון – כמו הוצאות שבת ויו"ט

מקובל בשמו של הרה"ק רבי שלמה מזעוויהל זיע"א, מה שאמרו חז"ל "כל מזונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה, חוץ מהוצאות שבת ויו"ט", גם הוצאות הנסיעה למירון לל"ג בעומר.

(מעשה צדיקים דף רע"ח)

הגיע למירון בשביל חלום

בספר ימי שמואל, מסופר עובדא על הגה"צ רבי שמואל העליר זצ"ל רבה של צפת, שבערוב ימיו אמר למקורביו לפני ל"ג בעומר, כי השנה לא יוכל כנראה לעלות למירון לציון הקדוש, מפאת חולשתו וקושי מלטול הדרך בחמורים וכו'.

והנה ביום ל"ג בעומר, מוצאים אותו שהגיע למירון לציון הרשב"י, שאלוהו הרי אמר שלא יעלה, השיב להם כי ראה בחלומו שאומרים לו את לשון הכתב בעזרא (י', ח') "וכל אשר לא יעלה בית אלקים רכושו יחרם", על כן היה מוכרח לעלות.

(ציונים יקרים דף צ"ט)

לשאוב חיות מהנסיעה עבור ג' חדשים

ראיתי מכתב שכתב זקני הרה"צ רבי יהודה לייב קאסמענליץ, אביו של הרה"ק רבי מרדכי חיים מסלאנים זי"ע על מירון, ובתוך הדברים כתב כי שמה טוב מאוד, והנסיעה למירון משמשת לו לשאוב מזה חיות לג' חדשים.

ובן שמעתי ממרן רבי מרדכי חיים מסלאנים, שאביו רבי יהודה לייב אמר לו, כי הנסיעה למירון מספקת לו לעבודת ה', לג' חדשים.

(מוקנים אתבונן חלק א' דף ק"א)

כשחוזרים ממירון אין כבר מה לבקש

כשחזור (הרה"ק רבי אברהם אלימלך האדמו"ר מקארלין זי"ע)
ממירון, אמר לאחד, אחר שחזרו ממירון, אין עוד
מה לדבר ולבקש.

ומי שחסר לו עוד, הרי זה סימן שלא היה במירון.

(ברכת אהרן, פרי אלימלך דף קע"ז)

שמחת רשב"י

יום ל"ג בעומר הוא יום שמחת רשב"י (וכן משמע בספר
הכונות שסידר מהר"ש ויטאל, ענין ספירת העומר דרוש י"ב).

(החיד"א בספרי ברכי יוסף או"ח סימן תצ"ג ס"ק ד)

יום שמחה עד היום

ל"ג בעומר הוא יום שמחתו של רשב"י עד היום, כידוע.

(אמרי פנחס, פרשיות סימן רכ"ז)

בל"ג בעומר כולם מרגישים שמחה וחדוה ופתיחת הלב

שמחה וחדוה ופתיחת הלב שמרגישים שם במירון ביום
ל"ג לעומר, זאת אינו נרגש שאר כל ימות השנה,
כי בל"ג לעומר במירון, כולם מרגישים רגשות קדושת יום
ההילולא, ויום שמחת לבו דרבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן
עלינו אמן, וממש שמרגישים שהוא הוא הציץ נזר הקודש,
עטרת ראשינו, התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע,
עומד שם בראש שמחתו, והוא הוא רוצה שישמחו שמה,
והוא הוא משפיע שפעת שמחה רבה שנגילה ונשמחה
שם בישועתו.

(הילולא דרשב"י המנוקד דף קב"ז-קכ"ח)

לא ראה שמחה מימיו

על שמחת ל"ג לעומר במירון, יכולים לאמר באמת כל מי
שלא ראה שמחה זו בעיניו, לא ראה שמחה מימיו אשרי
העם שככה לו. ואם שכתוב קול רנה וישועה באהלי צדיקים,
ורבים נושעים שם בכל ימות השנה.

אבל ביום ל"ג לעומר יום המתקת הדינים הוא, וצדיק ונושע הוא, כמו שאיתא מפורש (באדרא זוטא, זוהר חלק ג' פרשת האזינו דף רצ"ו ע"ב) בת קלא דאמר כמה פטרינן ברקיעיא, משתכבין ביומא דין בגינך. פירוש: כמה פותחין פיהם לקטרג, ברקיע, משתתקים ביום זה בעבורך. פטרינן, הוא מלשון מקטריגים, כמו שאמר (באדרא רבא זוהר חלק ג' פרשת נשא דף קל"ג ע"א) בלהו מארי דיבבה ויללה ומאריהון דדינא סתימין ושתיקין, ולית דיפתח פטרא לאבאשא, פירוש כל בעלי קינה ויללה ובעלי הדין סתומים ושותקים, ואין מי שיפתח פתחון להרע, וגם רבי שמעון בר יוחאי הוא שאמר (אדרא זוטא זוהר חלק ג' פרשת האזינו דף רצ"א ע"ב) דהא כל יומא דא ברשותי קיימא, פירוש: שהרי כל היום הזה ברשותי עומד.

והנה הגם דשם נאמר ביום פטירתו אז, אבל מדכתיב הלשון סתם "ביומא דין" כל "יומא דא", יש סברא לאמר כי ביום ל"ג לעמר מידי שנה בשנה, מתעורר כוחות עליונים של רבי שמעון בר יוחאי, בשיטתו שאמר יכולני לפטור את העולם מן הדין.

(הילולא דרשב"י המנוקד, דף קכ"ח-קכ"ט)

השמחה בל"ג בעומר

מי ימלל יפאר ויהלל השמחה של מצוה ביום ההילולא ל"ג בעומר, כי רבה היא, וזמן קהילה לכל, שבאים אנשים ונשים וטף, ובאים מערי ארץ ישראל וכפריהם, ובפרט יושבי עיה"ק צפת, יש רוכבים בחמורים ופרדים, ויש עולי רגל, וכל הדרך מצפת למירון מלאים אחב"י, אלו הולכים ואלו חוזרים, ובאים מעכו ודמשק וארם צובה ומאפסי ארץ ביום ובלילה וכו'.

ובאשר זכיתי להיות שם שמעתי מאיש יהודי ממדינת פרס, ששהה ב' שנים בדרך, וליבט א"ע לראות בחדות הילולא דרשב"י זיע"א.

(חיבת ירושלים דף קנ"ז)

כשיהודים שמחים שומחים עמהם

זוכרני בשנים קדמוניות כשהייתי במירון בל"ג בעומר, היה שם גם רבי מענדל וועג ז"ל, מגדולי חסידי סלאנים. ורקדו רקידה בשמחה גדולה, עם איז געווען זייער גישמאק, תוך כדי הריקוד פנה אלי רבי מענדל ואמר לי: דער קאברנינער ז"ל האט געזאגט: אז אידן זענען פרייליך שטופ אריין דעם

קאפ. [בשם הרה"ק מקאברין זי"ע כשיהודים שמחים, דחוף פנימה את ראשך (הצטרף עמהם בשמחתם, ויוטב לך)].

(מוזקנים אתבונן חלק ב', דף תכ"ד)

בפנים יום כיפור ובחויז שמחת תורה

מספרים שפעם שאל הרה"ק מריון זצ"ל, מאיש אחד שהיה במירון בל"ג בעומר, שיאמר לו מה ראה אצל קבר רבי שמעון בר יוחאי בל"ג בעומר. וסיפר החסיד האיד נראה המצב במירון בל"ג בעומר, והגדיר את המצב שבפנים המערה, מרגישים רגש כמו ביום הקדוש, ומבחיז מרגישים כמו בשמחת תורה.

ואין זה סתירה, ההתעוררות היא אותה התעוררות, והכל היא התעוררות של רבי שמעון בר יוחאי, רק מבפנים היא באופן זה, ומבחיז הוא באופן זה. השמחה במירון איז אויך נישט קיין פשוט'ע שמחה' הלא היא שמחה עילאית, א' העכער שמחה'.

(אמרות טהורות ראחמסטריווקא, דף מ"ט)

הבאים למירון גם ישתתפו בשירה וזמרה

הבאים למירון להילולא דרשב"י צריכים לקיים "מוזה ומוזה על תנח יידך" שיאמרו תהלים עם תפלות ובקשות למען הכלל והפרט, וגם להשתתף בשירה ובזמרה.

דאלו שבאים רק לבקשות, ולא משתתפים בשירה וזמרה, ספק גדול אם נתמלאו בקשותיהם.

משל למה הדבר דומה, למלך בשר ודם, שביום הולדת שלו, או ביום שנתמנה למלך, עושה סעודה גדולה, ושירה וזמרה, וגם אמר מי שרוצה לבקש בקשות, יבוא ויבקש, וימלא בקשותיו.

ובמובן מי שבא רק לבקש בקשותיו, ולא משתתף בשמחת המלך, המלך לא ימלא בקשותיו.

והנמשל מובן, דל"ג בעומר הוא יום הילולא דרשב"י, כדאיתא באדרא זוטא (זוהר חלק ג' פרשת האינו דף רצ"ו ע"ב) וז"ל: בתר דנפק פורייא, הוה סליק באורא, ואשא הוה להיט קמיה, שמעו קלא עולו ואתו ואתכנשו להילולא דרבי שמעון (פירוש: אחרי שיצא מטתו של רבי שמעון, עלתה המיטה באויר השמים, ועמוד אש היה לוהט לפני מטתו, ושמעו בת קול "הכנסו ובואו והתקבצו לשמחת רבי שמעון). וגם מברך לכל הבאים למירון (כן אומרים בשם האריז"ל, והמקובל

הרה"צ רבי אשר ז"ל מרגליות ז"ל, מביא סמך לזה משער הכונות ענין ספירת העומר דרוש י"ב, כמבואר בהילולא דרשב"י המנוקד דף קמ"ט ס"ק ג"ט).

אבל מי שלא משתתף בשמחתו, רק מבקש בקשותיו, נמצא שלא מכיר שזה הילולא שלו, ולמה ימלא בקשותיו.

אבל מי שעושה שניהם, ברור שיתמלא בקשותיו.

(מועדי קדשך, ל"ג בעומר)

האריז"ל רקד עם רשב"י בל"ג בעומר

מעשה נאה ומפוארה, שסיפרה הגאון הקדוש שר התורה רבי חיים אלעזר שפירא זצוק"ל, ששמע מפומא קדישא של מורו ורבו הגה"ק רשכבה"ג מרן הרי"ש משינאווא זצוק"ל, (אשר שמע ממקור נאמן בצפת"ו בהיותו מבקר את ארץ הקודש תוכב"א כנודע), כי הרב הקדוש והנורא בעל החרדים שהיה בזמן הבית יוסף והאר"י והאלשי"ך, והחרדים היה אז משמש בבית המדרש בעיר הקודש צפת ת"ו, ואיש לא ידע מעצם גאונותו וקדושתו, והחזיקוהו לאיש פשוט ותמים.

פעם אחת בהיותו בל"ג לעומר על הציון מצוינת קודש הקדשים דרשב"י זיע"א במירון, והיו שמה האר"י

הקדוש עם החברייא, ורקד עמהם זמן רב לכבוד ההלולא דרשב"י, וגם היה שם זקן אחד, שהיה לבוש בגדים לבנים, בעל צורה, ובעל קומה, משכמו ולמעלה גבוה מכל העם, והזקן הזה רקד לעצמו שם בשמחה עצומה עם חברת לוית אנשי בריתו שלא הכירום, ובתוך הריקודין, והמחולות קפץ האר"י, ואחז בידו של אותו זקן הנזכר, ורקדו שניהם יחדיו זמן הרבה באש להבה.

ואחר כך אחז האר"י בידו של בעל החרדים, ורקד עמו גם כן הרבה, בשמחה ובטוב לבב, ואחר שיצאו משם, הרהיבו בנפשם עוז תלמידי האר"י הקדוש לאמור לרבם האר"י, אל נא יחר בעיני אדוננו אם נשאל אותנו בנוגע לכבודו הרם, ושזהו כבוד התורה בנגלה ובנסתר, כי מה שרקד כבוד קדושתו עם הזקן, אין אנו מכירים אותו, ובודאי אדם גדול הוא, אבל מה שרקד בעצמו עם השמש הרב רבי אלעזר אזכרי (בעל החרדים), אם כי הוא ירא שמים, אבל אין זה כבודו של רבינו, רבן של כל בית ישראל לרקד עמו ביחוד.

והאר"י שמע דברי תלמידיו ושחק, והשיב להם הלא אם התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי רקד עמו ביחוד, ואני הצעיר לא יהיה לי לכבוד לרקד עמו? הבינו אז התלמידים את המחזה תואר הזקן הנזכר הוא היה רשב"י בכבוד ובעצמו, אשר שש ושמה בשמחת חבריא קדישא

שבאו להילולא דיליה, ואנן מה נענה אבתריה! ומאז אכן נודע הדבר, מי הוא המשמש בקודש הנזכר בעל החרדים, שעקבותיו לא נודעו בעוז קדושתו וצדקותו ומדריגתו, שכל ימיו קיים מקרא מלא והצנע לכת עם אלקיך.

(מסעות ירושלים, סדר יום עשירי ס"ק י"א)

טעם לשמחה בל"ג בעומר

ביום ל"ג בעומר התחיל רבי עקיבא לשנות לרבי שמעון בן יוחאי, ורבי מאיר, ורבי יוסי, ורבי יהודה, ורבי אלעזר, ויאיר להם שתחזור התורה, ולכך עושין שמחה בו ביום.

(החיד"א שו"ת טוב עין סימן י"ח ס"ק פ"ז)

השמחה הוא שנתגלה סודות התורה

מה שעושים ל"ג בעומר יום פטירת רשב"י, יום שמחות, ולעומת זה ביום ז' אדר שהוא פטירת משה רבינו, יום תענית (כמבואר בטור ושו"ע או"ח סימן תק"פ).

בשם גדול אחד ראיתי טעם החילוק, כי עיקר השמחה היא השמחה על ידי התורה "פקודי ה' ישרים משמחי לב"

(תהלים י"ט, ט'), ומכלל הן אתה שומע לאו, וביום פטירת משה רבינו, שעל ידי סיבה זו נשתכח שלוש מאות הלכות על ידי אבלם אחרי משה (תמורה דף ט"ז ע"א) על כן הוא יום תענית.

משא"כ בפטירת רשב"י שגילה סודות הרבה, וכל האידרא זומא ביום פטירתו, ועל ידי זה השמחה והחדוה שנתגלו, הני רזין עילאין ביום ההוא, על כן ל"ג בעומר הוא יום שמחות (עכ"ד).

ויש להוסיף עוד תבלין, כי בפטירת משה רבינו, נסתמו ממנו מעינות החכמה (רש"י דברים ל"א, ב', והוא מדברי הגמ' סוטה דף י"ט ע"ב), לכן התענית על העדר התורה.

משא"כ בל"ג בעומר שנתגלה התורה וחכמת האמת, הוא יום שמחות.

(שער יששכר מאמרי חודש אייר מאמר ג' גל עיני ס"ק כ"ג)

טעם למדורות ל"ג בעומר

מנהג ישראל תורה הוא, להדליק נרות ומאורות ביום זה, לכבוד האור כי טוב, שמתחיל להתנוצץ ביום זה היקר ל"ג בעומר, טו"ב ימים קודם מתן תורה, ולכבוד נשמת

מאור התורה, בוצינא קדישא, אשר נתגלה ביום הזה, וביום הזה עלה לשמי מרומים, והוא יומא דהילולא דיליה.

לאורו נסע ונלך, לכבוד ספרו הקדוש "זוהר" המאיר ומבהיק מסוף העולם ועד סופו, אשר כתב רבי אבא ביום הזה, והוא מאיר לנו בגלותינו עד כי יבוא משיח צדיקנו, דאתמר ביה "ויאמר אלקים יהי אור" זה אורו של משיח, יבוא במהרה בימינו, ויגלה לנו האור הגנוז והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע.

(בני יששכר מאמרי חודש אייר מאמר ג' ס"ק ג')

טעם למדורות ל"ג בעומר

כתיב (מגילת אסתר ח', ט"ז) ליהודים היתה אורה, ודרשו חז"ל (מגילה דף ט"ז ע"ב) אורה זו תורה, והיות שבל"ג בעומר יום פטירת רשב"י, נתגלה אור התורה של תורת הנסתר, ולכן מדליקין ביום זה מדורות גדולות, לסימן אור התורה של חלק הנסתר, שנתגלה ביום זה, והוא רומז על אור הגנוז שהוא אור גדול.

(הגה"ק אדמו"ר בעל חוקי חיים זיע"א)

טעם למדורות ל"ג בעומר

ענין האורות שמדליקים ביומא דהילולא דיליה – טו"ב ימים קודם קבלת התורה – כי בתורת הנסתר מתגלה עיקר התנוצצות אור סתרי תורה.

והיות שרבי שמעון המשיך האורות אלו, לפיכך מדליקים אורות ואבוקות גדולות, לכבוד התורה שנתגלה ביום בהיר זה, ולכבוד נשמתו הקדושה שנדבקה בהוא יומא בשכינתא קדישא, שבשעת פטירתו הקיפו אש מן השמים, עד שיראו מגשת איליו.

(הגה"ק אדמו"ר בעל חוקי חיים זיע"א)

מדורות בל"ג בעומר

במתן תורה כתיב (שמות י"ט, י"ח) "והר סיני עשן כולו, מפני אשר ירד עליו ה' באש, ויעל עשנו כעשן הכבשן", וכתיב (שם כ', י"ח) "ומשה ניגש אל הערפל, אשר שם האלקים".

והיות שרשב"י היה גלגול משה רבינו (אור החמה על זוהר חלק ב' דף קי"ד, הובא בכחו דרשב"י מערכה א' סימן כ"ג)

ולכן עושים מדורות ביום הילולא שלו, לרמוז שרשב"י גלגול משה שנכנס בתוך האש.

(שמעתי מרביה"ק בעל חוקי חיים זי"ע, אור ליום ג' במדבר כ"ח אייר תש"ע)

ויציבא מילתא דנא, שהיה מרגלא בפומיא דרביה"ק בעל חוקי חיים זי"ע לומר בל"ג בעומר בהדלקה, שנשמת רשב"י מתנוצצות מעל ההדלקה.

ההדלקה במירון תיקון לנשמות

אדמו"ר הזקן מסאדיגורא זי"ע אמר פעם: "רכבות נשמות ישראל באים על תיקונם ע"י הדלקה זו, שנעשה לכבוד התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי". (נר ישראל, ל"ג בעומר)

שמן ממירון לרפואה

פעם בא איש עם בתו שנתעקמו פניה, להרה"ק רבי ישראל מטשארטקוב זצ"ל, ובכו שניהם האיש ובתו, וגם הרה"ק מטשארטקוב בכה, ואמר לאבי הנערה, מה ביכלתי לעשות, והלך האיש מבית הרה"ק.

בשעדיין היה על המדריגות, עמד הרה"ק ממקומו וניגש אל המדריגות וקרא אליו שיחזור, ואמר לו, יש לי ההדלקה (במירון), ושולחים לי שמן, ונזכרתי עכשיו מהשמן, קח לך מהשמן ותמשח מזה לבתך.

לקח האיש את השמן ומשח לבתו, ולאט לאט נתרפאה, והרה"ק בעצמו היה רגיל לספר גם זה, בכל שנה בל"ג בעומר.

(שיח זקנים חלק ה' דף ק"ח)

החלאקה במירון מנהג עתיק הוא

וז"ל רבי חיים ויטאל ז"ל, והחכם רבי יוחנן שאנ"ש העיד לי שבשנה הראשונה, קודם שהלכתי אני אצלו ללמוד עם מורי (האר"י) זכרונו לברכה, שהולך את בנו הקטן שם, עם כל אנשי ביתו, ושם גילחו ראשו, כמנהג הידוע, ועשה שם יום משתה ושמחה (עכ"ל).

(שער הכונות ענין ספירת העומר דרוש י"ב)

החלאקה בל"ג בעומר

אי אפשר לתאר גודל יום השמחה, וגיל ברעדה, שיש במירון ביום ל"ג בעומר.

ביתות כיתות מרקדין ומטפחין בילדים הקטנים, שמרכיבין אותם על כתפיהם, ומגלחין להם שם התגלחת הראשונה, ועושים להם אז פעם ראשונה הפיאות ראשם.

וחולקין יין, ויין שרף, ומזונות, ואומרים לחיים זה אל זה, ומברכין זה לזה, שיזכו בזכות התנא הרשב"י לגדל את בניהם לתורה ולחופה ולמעשים טובים.

(הילולא דרשב"י המנוקד דף קכ"ה)

טעם לחלאקה במירון

אפשר לומר טעם שעושים חלאקה במירון, לפי דברי רביה"ק בעל החוקי חיים (מלוה מלכה מוצש"ק אמור, תש"ע) שהסביר הנסיעות למירון, כיון שבאים לרשב"י שהוא גלגול משה (אור החמה על זוהר חלק ב דף קי"ד) שאצלו כתיב (דברים ל"ד, ו') ולא ידע איש את קבורתו (עכ"ד). והנה, משה רבינו מסר לנו התורה, והוא היה הסרסור בין ישראל להקב"ה, והוא כרת אתנו ברית לקיים התורה. והנה לעשות כל ברית מילה לתינוק, אצל רשב"י הוא מן הנמנע, להטריח יולדת, ותינוק בן שמונה ימים, לנסיעה ארוכה, ולפעמים זה גם סכנה. ולכן, כשמחנכים התינוק בפיאות הראש, שהוא המצוה השניה אצלו, באים לרשב"י, ומראים לו שהכנסנו עוד ילד מישראל

לברית התורה, וכבר עתה משהתחיל לדבר, מחנכים אותם
למצות בפיאות הראש וציצית, וכובע, אצל רשב"י.

(מועדי קדשך, ל"ג בעומר)

חתנים דרשב"י

ההמון קוראים את הילדים הקטנים - שעושים להם חלאקה
- "חתנים דרבי שמעון בן יוחאי".

(שם)

תיאור החלאקה במירון משנת תקצ"ד

בנים קטנים, הצריכים לגזו שערם בפעם הראשון, אין גוזזים
בבתם, רק ממתנינים להלולא הלז, באים הנשים
ומביאים שם בניהם, וכל אשה מביאה נר גדול כמידת בנה,
ומתחיל החכם לגזוז קצת, ואח"כ משלמת אמו הגוזזה,
ולעשות לו פאת הראש, ובליל ל"ד בעומר עושין ככל הנ"ל,
ג"כ לכבוד רבי אלעזר בנו, המונח ג"כ שם עמו, ובליל שלישי

הולכים לקבר רבי יוחנן הסנדלר, וגם שם עומד עמוד כנ"ל,
ועושין ג"כ כנ"ל.

(קורות העתים מארץ ישראל, (חלק שני עליית הארץ דף
'י) מהרב מנחם מענדיל מקאמניץ, בעמח"ס סייג לתורה,
נדפס בוויילנא שנת ת"ר, ונדפס שנית בירושלים ע"י הרב
מאיר אנשין בשנת תרצ"א)

רואים שבשנת תקצ"ד עוד נהגו כמנהג הארז"ל, כשבאים
לחלאקה למירון, להיות שם ג' ימים, דז"ל רבי
חיים ויטאל זי"ע (שער הכונות דף פ"ז ע"ב) אני ראיתי למורי
ז"ל, שהלך לשם פעם אחת, ביום ל"ג לעומר, הוא וכל
אנשי ביתו, וישב שם שלשה ימים ראשונים של השבוע
ההוא (עכ"ל).

תיאור החלאקה במירון משנת תרמ"ט

שהעלה על הכתב הגאון החסיד רבי מנחם מנדל ראבין
ז"ל, מח"ס עיני מנחם מראשי כולל חיכת ירושלים –
גליציה, בספרו מסע מירון (דף ק"ז – ק"ח).

חזרתי לבית מדרשו של רשב"י יום ל"ג בעומר, להתפלל
תפילת שחרית. אחר התפילה יצאתי אל חצר

הקודש, והנה כבר קול קריות החצר הומה, נוע הניעו
עמודיה, ברעש שמחת תגלחת הבנים, בני ציון היקרים,
המסולאים בפז בני שלוש שנה, בטוח אני, כי מי שלא ראה
שמחה זו, לא ראה שמחה מימיו.

הילדים המה מארצינו הקדושה, מירושלים, צפת, טבריה,
מלובשים בלבושי שש וארגמן, כובע ישועות מזהב
על ראשם, מחותלים בשרשרות זהב, אצעדה וצמיד, איש
איש מאשר לו, ואם אין לו, וישאל משכנו ומגרת ביתו, להדר
ולפאר את הבן יקר, ילד שעשוע.

והמה יושבים על קדקד אבותיהם, מאירים כשמש בגבורתו
בנועם פניהם, שביבי חן יציצו מגבות עיניהם, כמגדלי
שן צואריה, אף כארגמן דלת ראשיהם, סדורים בתלתלים על
קצותיהם, מלאים זיו ומפיקים נוגה מכל עבריהם, ואבוקות
דולקות בידיהם, וגם האבות בגדי הוד שבת ויום טוב
מלבושיהם, מפוזים ומכרכרים כן בכל מיני שירה וזמרה,
מכבדים מכירים ויודעים בתגלחת שער ראשיהם, מנסכים יין
עסים גם רוקח ומרקחת לכל האנשים, וחוזרים למנגינותיהם.

ככה יאריכו בשירה ובזמרה בשירי "בר יוחאי". לכבוד
התנא בר יוחאי, וכן נפוצים המזמרים והמרקדים,

על כל מגרשי החצר מסביב, עד ציון התנא רבי יוחנן הסנדלר.

בכל העת הזאת עמדתי אנוכי בקצה החצר בעניים צופיות, נוזלים דמעות שמחה, על כל הטוב אשר גמל ה' עמדי, להחיותני כהיום הזה, לראות את כל זה בעיני, לקחת חבל בנחלת שמחת התנא הקדוש ביום הנורא הזה (עכ"ל).

ל"ג בעומר - יום הישועות

יום ל"ג בעומר הוא יום הישועות, - שזה היום נקרא יומא דרשב"י, כי כל יום הזה עומד לרשותו, וברשותה דמריה קיימא, והוא אדון ובכל הבית על יום ל"ג בעומר, - וכמו שאמר רשב"י בעצמו קודם הסתלקותו (וזהו חלק ג' פרשת האזינו, אדרא זוטא, דף רצ"א ע"ב) "כל יומא דא ברשותי קיימא" - ומדי שנה בשנה, מתעוררים כוחות הגדולים הקדושים של רשב"י שניתנו לו ביום פטירתו - וכל מי שצריך לאיזו ישועה, וביום ל"ג בעומר הוא מתפלל, שזכותו דרשב"י יעמוד לו, בודאי ותגזור אומר ויקם לך, ובוודאי יושע בכל מיני הישועות, בזכותו הגדול דרשב"י.

(שבחין דרשב"י, הקדמה ד"ה שבחין אלי)

ל"ג בעומר מסוגל לרפואה

יום נשגב זה מסוגל לרפואת הנפש ולרפואת הגוף, (כמו שכתב מו"ר הגה"ק מהרא"ש הורביץ ז"ל אכדק"ק בארניב בספרו אורה ושמחה ס"ק כ"ח) אשר בזכותו של רשב"י נמשך רפואה, ורומז שם כי תיבת "ורפואתיו" עולה "שמעון בר יוחאי" וכן רפואת הנפש בתשובה שלימה נמשך בזכותו דרשב"י, שכן "שמעון בר יוחאי" גימטריא "יבין ושב ורפא לו"

(המקובל הרה"צ רבי ישעיה אשר זעליג מרגליות זצ"ל, בהקדמת ספרו ביאור השיר בר יוחאי)

ל"ג בעומר מסוגל להמשכת חיים

היות שביום הזה, יום ל"ג בעומר פסקו למות תלמידי רבי עקיבא, יש לומר שעצם היום הזה דמניין החודש ג"כ גרם לזה, שהוא לעולם ח"י ימים לחודש אייר, ועל כן הוא מסוגל להמשכת החיים.

(צבי לצדיק להרה"ק רבי צבי אלימלך מבלאזוב זי"ע, מאמרי חודש אייר מאמר ג' ס"ק ב')

יושפע שפע רב

י'ושפע ש'פע ר'ב ב'כל ה'עולמות הר"ת, הוא כמו הר"ת של ה'תנא ר'בי ש'מעון ב'ן י'וחאי.

ובן "יושפע שפע רב" (1118) בגימטריא "רבי שמעון בן יוחאי בל"ג בעומר" (1118)

(שי למורא מהגה"צ מקרעניץ זצ"ל, הובא באור מופלא דף ל"ג)

ביום זה נתהפך הכל לטוב

דוד המלך ע"ה בנועם זמירותיו (תהלים קל"ג, א') אמר "הנה מה טוב ומה נעים, שבת אחים גם יחד", שכן הנ"ה מ"ה טו"ב ומ"ה נעי"ם עולה למספר ל"ג עמ"ר, אשר אז כבר נמתק ונתהפך הכל לטוב.

(צבי לצדיק מאמרי חודש אייר מאמר ג' ס"ק ג')

כל אחד מרגיש התעוררות

בל"ג בעומר הילולא דרשב"י ז"ל, מרגיש כל איש ישראל כל אחד לפי מדריגתו איזו התעוררות ואיזה אור.

(דברי דוד ליקוטים מהאדמו"ר הזקן מטשורטקוב זיע"א,

ירושלים שנת תש"ס דף ס"ג)

ל"ג בעומר מסוגל לתשובה

ראוי לכל איש הירא וחרד לשום אל ליבו יום ההוא לשוב בתשובה, כי זכות רשב"י מסייעת להבא ליטוהר, ולא לבלות זמן בעוה"ר בהבלי הזמן, אשר הוא לצדיק לצער.

(רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל, בספרו יערות דבש חלק שני דרוש י"א דף קפ"ד)

רשב"י מזכך גופן של ישראל

הכלל הוא, הצדיקים במעשיהם מזככין את ישראל.

ורבי שמעון בן יוחאי, מזכך גופן של ישראל לעולם.

(בית אהרן, ל"ג בעומר ד"ה כתיב)

בכל שנה בל"ג בעומר מתכפר עונותיהם של ישראל

סיפרו, כי מרן ז"ל מאלכסנדר, היה רגיל בל"ג בעומר לברכם, שיתקבלו תפלתם לרצון בשמים.

אולי כוונתו, כמו במוצאי יום הכיפורים, רגילים העולם לברך בן איש לרעהו, שיתקבלו התפילות, כי תמיד קשה שיתקבלו התפילות, כדכתיב (ישעיה נ"ט, ב') "עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלקיכם", על כן כאשר יום הכיפורים מכפר, תחול הברכה שיתקבלו התפילות.

ורשב"י אמר (סוכה דף מ"ה ע"ב) "יכול אני לפטור כל העולם מהדין", כן מדי שנה, יום הילולא דיליה, אומר בן בשמים, ועל ידי זה מתכפרין כל ישראל, ויוכלו להתקבל התפילות.

ולבן המנהג לשמוח, כדאיתא בגמ' (תענית דף ל' ע"ב) לא היו ימים טובים לישראל כיום הכיפורים, דיום סליחה ומחילה הוא, (כן ל"ג בעומר, הוא יום סליחה ומחילה, לכן המנהג לשמוח).

(שפתי צדיק ויקרא, ל"ג בעומר ס"ק א')

אמונה ברשב"י

כל מי שיש לו אמונה ברשב"י, יש לו חיזוק ברשב"י.

(בית אהרן, ל"ג בעומר ד"ה עוד)

במוסף ראש השנה מזכירים מירון לעורר זכותו

עושים ההילולא ביום הנבחר ההוא, במירון, והוא יום הישועה.

נראה לי רמז במשנה (ר"ה דף ט"ז ע"א) "בראש השנה כל באי העולם עוברים לפניו כבני מירון", היינו כי בראש השנה עובר לפניו ית"ש הזכות לכל באי העולם מבחינת "מירון" ציון רשב"י ורבי אלעזר בנו, דבוכותיה קיימין עילאין ותתאין, והוא צדיק יסוד עולם, שעליו מתקיים.

ובזכותיה דההוא חיבורא "הזהר" שגילה לנו, בפרט בעת פטירתו, ביום ההוא יפקון מן גלותא לגאולה שלימה, תיקון העולמות במהרה בימינו.

על כן בראש השנה שהוא זמן ובו תנשא מלכותך, מלכות כל עולמים, עוברים לפניו כבני מירון.

(שער יששכר מאמרי חודש אייר מאמר גל עיני ס"ק י"ח)

תלמידי רבי עקיבא פסקו למות בזכות רשב"י

"שמעון בן יוחאי" עולה "מחיה המתים". דבכח רשב"י פסקו למות מתלמידי רבי עקיבא, והוא בחינת ביטול המיתה, לבחינת מחיה מתים.

(שער יששכר מאמרי חודש אייר מאמר גל עיני ס"ק י')

בזכות רשב"י נזכה לגאולה ותחיית המתים

בבכח היחודים שגילה רשב"י בחכמת האמת, ובחיבורו הזוהר הק' שבו, נזכה לגאולה ותחיית המתים במהרה בימינו.

ועל כן נסתלק רשב"י בתיבת חיים (כמבואר באידרא זוטא זוהר חלק ג' פרשת האזינו דף רצ"ו ע"ב).

(שם)

אורות רשב"י יגיע אלינו

"שתולים בבית ה' בחצרות אלקינו יפריחו" (תהלים צ"ב, י"ד), ש'תולים ב'בית ה' ר"ת שב"י ש'מעון ב'ן יוחאי.

דמבקשים אנחנו מהבורא ית"ש, דאורות הקדושים של רשב"י
וחביריו, השתולים בבית ה' בעולם העליון.

"בחצרות אלקינו" לאותן העומדים מרחוק מבית ה', שהם
בחצרות אלקינו, כמו החצר, הוא לפני הבית, כן
עומדים מנגד, יפריחו יזריחו ויופיעו בתוכנו.

(דברי יחזקאל, ל"ג בעומר)

שירים לכבוד רשב"י

הנה כמה וכמה שרים אחר נוגנים, פייטנים בעלי שיר יצאו
בשרים ובזמרים, וחיברו דברי שיר, שירי שבת, שירי
המעלות, שירי מזמור, שירי הוד והדר, לכבוד התנא אלקי
רבי שמעון בן יוחאי זי"ע, ונדפס בספרים פיוטיהם ושיריהם.

(המקובל הרה"צ רבי ישעיה אשר זעליג מרגליות זצ"ל,

בהקדמת ספרו ביאור השיר בר יוחאי)

שיר בר יוחאי

אבל שיר השירים אשר נתקבל ונתפשט בכל התפוצות
העולם, ומרגלא בפומייהו דכל ישראל, וביחוד בעיר

מירון ביום ל"ג בעומר – מכל השירים והפיוטים והפזמונים ששוררים שם, העולה על כולם הוא דברי השירה הזאת, שיר ופיוט הקדוש "בר יוחאי" אשר חיברו ויסדו מורינו הרב רבי שמעון לביא זצוק"ל, נתבקש בישיבה של מעלה בשנת תמ"ח, מח"ס כתם פז על הזוהר.

(המקובל הרה"צ רבי ישעיה אשר זעליג מרגליות זצ"ל, בהקדמת ספרו ביאור השיר בר יוחאי)

רגש השיר בר יוחאי

הנה תמיד בעת ששוררים את השיר הקדוש "בר יוחאי" כולם נתרגשים ברגשת הקודש, גם אלו שאינם יודעים פירוש רוב דברי שיר זה, ואין זה אלא שיש בתוך השיר הזה תוכי תוכות קודש, המסוגל להאיר את נשמת ישראל, ואע"ג דאינהו לא חזי, מזלייהו חזיא ורגישו בנפשייהו.

(המקובל הרה"צ רבי ישעיה אשר זעליג מרגליות זצ"ל, בהקדמת ספרו ביאור השיר בר יוחאי)

זמר בר יוחאי מסוגל להארת הנשמה

פזמון נאה מארץ ישראל שמסדרין בכל ערב שבת, וסדר קבלת שבת, על קברו של רשב"י ז"ל וזכותו יגן בעדינו ובעד כל ישראל.

כי לו נאה להודות, בהלל ושבח לפני מי שנאמר בעבורו נעשה אדם, שזכה וזיכה את הרבים.

ושמעתיו מחכמים גדולים אנשי שם, שבאו מארץ הקדושה, שכל מי שהאיר ה' רוחו עליו, אף בחו"ל, והוא ממארי קבלה, יגן פזמון זה.

וזהי סגולה נפלאה להארת הנשמה האותיות מחכימות, והוא מסודר ומיוסד דרך המעלות, סולם מוצב ארצה, וראשו מגיע השמימה, מלמטה למעלה, עד לראש כל הכתרים:

(הרה"ק רבי נפתלי כץ ז"ל בסידורו בית רחל, והובא בסידור תכלאל) – עץ חיים, ערבית לשבת, ובסידור ישועות ישראל דף קכ"א

נתפשט בכל ישראל

שיר ופיוט הקדוש הזה, בר יוחאי, נתקבל בכל תפוצות
ישראל, בכל העולם.

ומובא בספר ישמח משה (פרשת וזאת הברכה) שהקבלה היא,
שהזמירות שנתפשטו בישראל, נאמרו ברוח הקודש.

(ביאור השיר בר יוחאי, תולדות המחבר)

מנהגים - מתי שרים בר יוחאי

פזמון להרשב"י ז"ל לקבלת שבת (ספר היכל ה' ונציה שס"ה,
שמביא לראשונה לדפוס, שיר זה)

כל ליל ש"ק - אחרי קבלת שבת

פה בארצינו הקדושה, הספרדים נוהגים לשיר זאת בכל ליל
שבת קודש אחר קבלת שבת.

(ביאור השיר בר יוחאי בתולדות המחבר)

הקשר בין רשב"י לשבת

והוא על יסוד הזוהר הק' (חלק ג' פרשת נשא, דף קמ"ד ע"ב)
דרכי יהודה קרי לרשב"י "שבת", מה שבת לה', אף
רשב"י שבת לה' קודש.

וגם שבת (עם הכולל) גימטרי' "שמעון בר יוחאי".

(שם, ס"ק י"ז)

לפני בואי כלה

לאמרו עם קבלת שבת, קודם שיאמר "בואי כלה", כדי
שזכות התנא האלקי יעזור לאוהבי תורתו, לזכות
אותם בתוספת נשמה יתירה, ממקום גבוה.

וסימן לדבר, ר"ת של שורה ראשונה מהפזמון, שחזרין
וכופלין אותה תמיד - ב'ר יוחאי נ'משחת א'שריד
ש'מן ש'שון מ'חבריד - הן בגימטריא "שבתא".

(תפוחי זהב מנטובא שנת שפ"ג, הובא בביאור השיר בר יוחאי,
תולדות המחבר ס"ק י"ח)

לפני אמירת כגוונא

בצפת ובמירון, נוהגים לשיר זאת גם אצל האשכנזים, בכל
בתי כנסיות, בכל לילי שבת קודש, קודם אמירת
כגוונא, לפני ברכו.

(ביאור השיר בר יוחאי, תולדות המחבר)

בסעודת ליל ש"ק

נוהגים בארצות המערב לשיר זאת, בכל לילי שבת קודש
על השלחן, קודם הסעודה.

(שם)

שבת לפני ל"ג בעומר

בשאר ערי ארץ הקודש, נוהגים האשכנזים החסידים לשיר
שירי בר יוחאי בליל שבת קודש, קודם ל"ג בעומר,
קודם כגוונא.

(ביאור השיר בר יוחאי, תולדות המחבר)

שערי שמים נפתחים בל"ג בעומר

ל"ג בעומר מזמרינו אותו בכל תפוצות ישראל, החוגגים שמחת הילולא דרשב"י, ובפרט במירון, אין לתאר גודל השמחה והחדוה והדביקות אשר מרגישים אז, בעת שפותחים בשירה ובזמרה לשיר בשיר הקדוש הזה.

אשר ממש נפתחים כל שערי שמים, משמחה וחדוה דקדושה, יותר מכל השירים ששוררו שם.

(ביאור השיר בר יוחאי, תולדות המחבר)

תנועת הניגון

הספרדים עוד מזמרים אותו בניגון הידוע אשר עוד ניגון בו הרה"ק – רבי שמעון לביא זצ"ל – מחבר השיר הקדוש הזה.

אצל אשכנזים נשתנה מעט תנועת הניגון.

יש שמנגנים אותו בניגונים שונים, אלו ואלו בשירה משוררים, וברנן מרגנים, ובקול מקדישים, ובקושט השיר מקשימים, קישוטי מעלות דרבי שמעון.

(שם)

ניגון בר יוחאי מארץ ישראל

בל"ג בעומר שנת תרצ"ז (שבועיים לפני פטירתו של המנחת אלעזר זיע"א) ישב על השלחן בחדרו, ובעיניים זולגות דמעות התמרמר ואמר אוי ואבוי! אבי הקדוש היה לו רגש עצום ביום הנכבד ונעלה הלז מלמעלה בקודש, ואני, איך הורידו והפילו אותי כ"כ באין אונים במצב כזה, שלא אוכל לעשות מאומה (עקב חוליו).

ולמד אז בזוהר הקדוש, וציוה להרבני החסיד מו"ה משה גאלדשטיין (מח"ס מסעות ירושלים), והמשמש בקודש הרבני החסיד מו"ה חיים דוד גרינפעלד, שהיו עימו בצוותא בעיה"ק מירון (ל"ג בעומר תר"ץ), להזכיר ולומר לפניו בניגון ארץ ישראל שמזמרים שמה "בר יוחאי" וששמע וראה בעת שעומדים היו רגליו בשערי ירושלים תוב"ב, ורבינו היה מנגן עמהם וחזר הניגון כמה פעמים ברגש התעוררות.

(דרכי חיים ושלום סימן תרל"ד ס"ק א')

סדר לימוד בליל ל"ג בעומר

יש מי שנוהג לעשות לימוד בליל ל"ג בעומר בי עשרה, ללמוד שבחי רשב"י המפוזרים בזוהר ואדרא זוטא, והוא

מנהג יפה (עבודת הקודש להחיד"א זי"ע, מורה באצבע סימן ח' ס"ק רכ"ג).

וב"ה במנהגי בית א-ל יכב"ץ (ס"ק נ"ח) וז"ל: המנהג לעשות לימוד בבית הכנסת בל"ג בעומר, לכבוד התנא רשב"י זי"ע (מובא בהקדמת דברי שלום, וביד אליהו מערכת מ' ס"ק רצ"ב).

וז"ל בן איש חי (בספרו לשון חכמים חלק א' סימן נ"ז) בליל ל"ג בעומר, יודרו כל אדם לקרות סדר הלימוד של שבחי אדונינו רשב"י ע"ה זיע"א, הנזכרים בתלמוד ובזה"ק, וכבר סידרתי בזה ספר, אשר קראתיו בשם "הילולא רבה", והבן איש חי (לשון חכמים שם) כתב תפלה מיוחדת שנכון לאומרה בל"ג בעומר בלילה וביום.

גם האדמו"ר מקוידנוב (בעל משמרת שלום) חיבר סדר תיקון ל"ג בעומר "הילולא רבה החדש", והוא סדר לימוד ותפילות להילולא דרשב"י.

ל"ג בעומר במחיצת

הרה"ק רבי ברוך ממעזבוז זיע"א

שמעתי ממורי ורבי הרב רבי אברהם שמחה הרב מבארניב זצוק"ל (בשבתי אצלו בצלא דמהימנותא קדישא, בשבת

הקדש של רבנים וזקנים חסידי עליון, על שלחן המהור שעשה לכבוד שמחת היום ל"ג בעומר) שסיפר אשר אדמו"ר הקדוש הרבי רבי ברוך, נכד הבעש"ט זצוק"ל, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר, לעשות סיום על כל ספרי הזוהר הקדוש.

ואחר הסיום, לקח הספר הזוהר בידי קדשו, ורקד כמה שעות, ואחרי ריקודין דקדושה משמחת התורה והיום, נשק בפיו קדשו את ספרי הזוהר, ואמר בזה"ל: "איך קען דיד, און דו קענסט מיך" (עכל"ק). (אני מכיר אותך, ואתה מכיר אותי).

(כחו דרשב"י מערכה ד' ס"ק ז')

ל"ג בעומר במחיצת הרה"ק רבי משה מראזודוב זי"ע

הרה"ק רבי משה מראזודוב זצוק"ל זי"ע (חמיו של הצבי לצדיק מבלאזוב זי"ע) היה נוהג לומר ביום זה "קדיש" לטובת נשמת התנא האלקי רשב"י, ונהג בו כמו מי שיש לו חיוב של יאצ"ט, ואף הדליק נר לכבוד היאצ"ט, ונתן תיקון כמו בעל חיוב.

והיה אומר שאם היה זוכה להיות ביום זה על הציון הקדוש במירון, היה יכול לפעול הגאולה השלימה.

(לחם עני ל"ג בעומר דף קנ"ו, דברי שלמה יהודה,

סיפורי צדיקים דף תי"ח)

ל"ג בעומר במחיצת הרה"ק רבי שלמה ממונקאטש זי"ע

סיפר הרה"ח ר' משה שיפאר: זכיתי לשהות באחד השנים בשולחנו של הרה"ק רבי שלמה ממונקאטש זי"ע ביום ל"ג בעומר, וזכורני שביקש מכל אחד מהנוכחים אצלו, שיאמר מאמר אחד מרבי שמעון בן יוחאי, המובא בגמרא או במדרשים או בזוהר הק'. כשסיימו כולם, התחיל רבינו לומר דברי תורה על כל המימרות שנאמר ע"י האנשים, ושילב אותם בדברי תורתו על הסדר כמו שנאמרו.

(דברי שלמה יהודה (אינטראטער) דף שפ"א)

ל"ג בעומר במחיצת המנחת אלעזר זי"ע

בל"ג בעומר היה סועד עם אנ"ש ביחד, ויום זה קדוש הוא, ולבש הכובע (קאלפיק) המיוחד ליומא דפגרא.

ובשולחנו הלך ברגש, וריח אשר ברכו ה', ואור פניו כמו שבת, והיה אומר הדברי תורה בניגון המיוחד לשבת ויום טוב ובהתעוררות נפלא, איום וקדוש, היה מזמר "בר יוחאי נמשחת אשריך", גם היו מזמרים למנצח בניגונות (תהלים ס"ז).

(דרכי חיים ושלום סימן תרל"ד)

ל"ג בעומר במחיצת הצבי לצדיק זי"ע

הרה"ק ה"צבי לצדיק" זי"ע היה עורך את שולחנו ביום ל"ג בעומר, מהשעה אחד, עד השעה שלוש וחצי לערך, והיה מנגן הפיוט "בר יוחאי", באותו ניגון שהיה אומר "שיר השירים". כן היה מנגן או "אל ברוך נעימות יתנו". הוא היה אומר, שחמיו הרה"ק רבי משה מראזוודוב זי"ע היה נוהג לומר הפיוט "אל מסתתר", אבל הניגון "לאל ברוך" עדיף טפי. אחד מזקני החסידים, הרה"ח רבי אפרים ריבטיצער זצ"ל, שאלו לטעם הדבר, ואמר לו ה"צבי לצדיק"

שבפיוט זה מרומז כמה פעמים שמו של רבי שמעון בן יוחאי בגימטריא.

במשך הסעודה אמר כמה פעמים דברי תורה מעניינא דיומא.

(דברי שלמה יהודה (אינטראטער) דף שפ"א)

ל"ג בעומר במחיצת הקרן ישועה זי"ע

הרה"ק ה"קרן ישועה" זי"ע היה מנגן הפיוט "בר יוחאי" בניגון של חסידי ראזוודוב – סטיטשין.

(דברי שלמה יהודה (אינטראטער) דף שפ"א)

הטעם שהיה במערה

רצה הקב"ה (שרשב"י) יהא נטמן במערה כל אלו השנים, לזכות לכתר תורה ונהורא עילאה, שזכה בו יותר מכל חביריו, והבאים אחריו, וגם להגין עלינו בזכותו בגלות המר הזה, שבזכות רשב"י וזוהר הקדוש, נצא בעזרת השם מן הגלות במהרה בימינו אמן.

(שומר אמונים מאמר השגחה פרטית פרק כ"ד)

יכול לפטור את כל העולם מן הדין

בגמ' (סוכה דף מ"ה ע"ב) אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי, יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, מיום שנבראתי עד עתה, ואלמלי אלעזר בני, עמי, מיום שנברא העולם ועד עכשיו, ואלמלי בן עוזיהו עמנו, מיום שנברא העולם עד סופו.

פירוש: רבי שמעון בן יוחאי היה במערה שלוש עשרה שנים, ונראה לו אלקים בדרך גודל כבודו, והיה אומר "יכול אני לפטור את העולם", כגון האמור בסדום (בראשית י"ח, כ"ו) "אם אמצא" שם כך וכך "צדיקים" ונשאתי לכל המקום בעבורם". "מיום שנבראתי ועד עכשיו" כלומר, בזכותו יתקיים העולם, ולא ישחיתו האלקים, ואפילו אם אין שם צדיק אחר.

ואם בני עמי, זכותינו מגנת, "משנברא העולם ועד עכשיו".

"ואם יותם בן עוזיהו עמנו", מגינים על כל באי העולם, שלא תהיה כלייה, כגון המבול.

(ספר הערוך ערך פטר)

הטעם שזכה רשב"י לפטור את כל העולם

למה אלו שלשה הצדיקים יכולים לפטור את העולם, דכל הצדיקים קיבלו בעולם הזה, מעין השמור לעולם הבא. ואילו - רשב"י - ובנו רבי אלעזר, ויותם בן עוזיהו - לא קבלו כלום - לכך זכותם גדולה משאר הצדיקים.

(ספר הערוך ערך פטר)

בזכות כיבוד אב

ואולי זכו אלו - רשב"י, ובנו רבי אליעזר, ויותם בן עוזיהו - שכיבדו מאוד לאביהם (ראה רשב"י סוכה דף מ"ה ע"ב ד"ה יותם).

(סדר הדורות, תנאים ואמוראים ערך רשב"י ס"ק ב)

כיבוד אב של רשב"י

רשב"י נקרא לפעמים על שם אביו בלבד "בר יוחאי" - רשב"י עסק כל ימיו בתורה, ואביו היה חשוב אצל המלכות, ובידו להציל נפשות מישראל.

על בן רשב"י היה חפץ מרוב ענותנותו לקרותו רק בשם אביו בלבד "בר יוחאי", להורות, כי אביו גדול ממנו במעשים טובים, מפני שהצלת נפשות גדול מתלמוד תורה (ט"ז יו"ד סימן רנ"א ס"ק ו', בן יהוידע מגילה דף ט"ז ע"א ד"ה גדול ת"ת).

ובספר בן יוחאי האריך להוכיח הרבה מאוד, דהיכא שנמצא רשב"י גם בשם אביו, אז הלכה כמותו.

(שער יששכר מאמרי חודש אייר מאמר גל עיני ס"ק י"ט)

לעתיד לבוא הלכה כרשב"י

בגמרא אין הלכה כרבי שמעון (לשון הגמ' (עירובין דף מ"ו ע"ב) רבי יוסי ורבי שמעון, הלכה כרבי יוסי, רבי יהודה ורבי שמעון, הלכה כרבי יהודה), מי לנו גדול כרשב"י, ומדוע אין הלכה כמותו.

אך האמת בזה, כי לפי גודל מעלת רשב"י, גבוה מאוד, לכן בעולם הזה, בעת כזאת, אינו באפשר שיהיה הנהגת העולם כמותו, ולכן אין הלכה כרבי שמעון.

אבל לעתיד, כאשר יהיה מלאה הארץ דעה, אזי באמת יהיה הלכה כמותו.

וזה שאמרו (גדה דף ע"ג ע"א) "הליכות עולם לו (חבוק ג', ו) אל תקרי הליכות, אלא הלכות", שההלכה הוא לפי ההליכה של העולם, לפי מדריגת ומעלת עולם הזה, לכן עתה אין העולם ראוי להתנהג לסבול עוצם קדושתו של רשב"י. (תפארת שלמה פרשת שופטים, ד"ה כי יפלא)

במירון ברכת הנהנין דאורייתא

בתיב (בראשית מ"ט, כ"א) "נפתלי אילה שלוחה, הנותן אמרי שפר" ובתרגום אונקלוס (שם) נפתלי בארעא טבא יתרמי עדביה ואחסנתיה תחי מעבדא פירין, יהון מודין ומברכין עליהון (פירוש: נפתלי בארץ שמינה יפול גורלו, ואחוזתו תהא עושה פירות, יהיו מודים ומברכים עליהם).

וקשה, הרי ברכת הנהנין הוא דרבנן, ולא דאורייתא, ועוד קשה מה רבותא דנפתלי, הרי כל הפירות מברכים עליהם.

ויש לומר דקושיא אחת מתורצת בשניה, הן הכי נמי בכל מקום, ברכת הנהנין דרבנן, אך מירון מקומו של רשב"י ז"ל, בעל הזוהר הק', והרי הזוהר ס"ל, ברכת הנהנין דאורייתא (זוהר חלק ג' פרשת עקב דף ר"ע ע"ב, וכמבואר בניצוצי אורות שם ס"ק ב').

וידוע כי במקומו הלכה כיחיד במקום רבים. כדאיתא בגמ' (שבת דף ק"ל ע"א) במקומו של רבי אלעזר, היו כורתין עצים וכו' (וכמבואר בר"ן פסחים פרק ג' דף י"ז ע"ב) ומירון הוא חלק נפתלי כידוע, ועל כן שפיר כתב התרגום על נפתלי "דאחסנתיה תהא עבדא פירון, דמודין ומברכין עליהון" (פירוש: אחוזתו תהא עושה פירות, יהיו מודים ומברכים עליהם).

(שו"ת ארץ צבי (חלק א' סימן כ"ז), וסיים: זה חידשתי בעזה"י במירון, בל"ג בעומר תרצ"ה לפ"ק)

מעשה נפלא

שמעתי מכ"ק רביה"ק בעל חוקי חיים זיע"א (אור ליום ג' במדבר כ"ח אייר תש"ע בביתו נאווה קודש בבני ברק), שבדינוב לא נהגו לעשות סעודה בל"ג בעומר, אבל הצבי לצדיק זי"ע היה עושה סעודה בל"ג בעומר. שאלו אותו למה מְשַׁנֶּה ממנהג אביו.

ענה להם שפעם אחת היה בל"ג בעומר אצל חמיו הרה"ק רבי משה מראזוודוב זי"ע, וראה שהרחוב מלא עם סוסים ועגלות, שאל איזה יום טוב היום. נכנס לבית הכנסת וראה שדולקים הרבה נרות, וראה דער ליינגער, דער דארער, דער שווארצער (כך כינה לחמיו הג"ל, ופעם הסביר הצבי לצדיק

דבריו, וכך אמר: מי שלא ראה דער ליינגער און דער דארער (היה גבוה ורוח) ווערט פאר שווארצט פאר יראת ה', האט נישט גיזען וואס ס'איז יראת שמים) עומד ליד העמוד, ומתפלל כחזן, אף דעם קליינער רבי שמעון.

וסיים הצבי לצדיק, חשבתי כי אם חמי הוא בן, אז אני נכד, ולכן עשה סעודה.

והסביר רביה"ק בעל חוקי חיים זי"ע, כנראה שהצבי לצדיק ראה שלחמיו יש ניצוץ מרבי אלעזר בנו של רשב"י (עכ"ד).

וכאן המקום להביא דברי הרב שלמה יהודה אינטראטר ז"ל, תלמיד הצבי לצדיק זי"ע (דברי שלמה יהודה דף תי"ח) בל"ג בעומר היה הרה"ק רבי משה מראזוודוב זי"ע נוהג לומר קדיש ולהתפלל לפני העמוד, ואף הדליק נר לכבוד היארצייט, ונתן תיקון כמו בעל חיוב.

והרה"ק הצבי לצדיק מבלאזוב זי"ע אמר בבדיחותא שרשב"י כבר אינו בעולם כמה אלפי שנה, ועדיין יש לו כאן יתומ'ל קטן בעולם (עכ"ל).

והוסיף רביה"ק בעל חוקי חיים זי"ע, שהרה"ק רבי יהודה הורביץ (נלב"ע י"א סיון תשמ"ט) זצ"ל שאלו מדוע כינה הצבי לצדיק את רשב"י "דער קליינער רבי שמעון".

ואמרת, היות שרשב"י היה גלגול משה רבינו (אור החמה על זוהר חלק ב' דף ק"ד), ומשה רבינו היה עניו מכל האדם אשר על פני האדמה (במדבר י"ב, ג'), גם רשב"י היה עניו והחזיק עצמו "דער קליינער רבי שמעון".

(עכ"ד רביה"ק בעל החוקי חיים זיע"א)

נפקד בזש"ק בל"ג בעומר

בימי הרה"ק הבית אהרן מקארלין זצ"ל, היה רב מתנגד אחד שלא זכה לזרע של קיימא, ואשתו הרבנית הפצירה בו, שיסע לקארלין להתברך מפי הבית אהרן, אבל בעלה הרב לא רצה, דהרי היה מתנגד, וגם איך יסע על שבת, הלא יש בזה משום ביטול תורה, אמנם אשתו הציקתו שיסע.

אמרו לו אנשים שיסע על סעודת ל"ג בעומר, וזה לא יגרום לו ביטול תורה כל כך. באין ברירה הסכים ונסע על ל"ג בעומר, והתיישב אצל השלחן עם החסידים.

המנהג היה שכל מי שישב אצל השלחן כיבד אותו הרה"ק הבית אהרן שיאמר קצת זוהר הק', וכה עבר הזוהר הק' מאחד לחבירו, וכל אחד המשיך לומר במקום שהפסיק קודמו, והרה"ק הבית אהרן היה אומר אחרי כל אחד, נא,

נא, היינו שהאחר ימשיך לומר. והנה כשהגיע תורו של הרב הנ"ל, הראה הקה"ק שידלגוהו, והוא לא יאמר רק היושב לצדו יאמר, וחרה הדבר מאד לרב, האם הוא אינו יכול לומר זוהר.

אחר שגמרו כל היושבים אצל השלחן לומר זוהר, אמר הרה"ק להרב, שיאמר איזה מימרא מר' שמעון בן יוחאי. אמר המאמר בגמ' (ברכות דף מ"ג ע"ב) "אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי, נח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש, ואל ילבין פני חבריו ברבים", ורצה לרמוז בזה שחרה לו על הבושה שנתבייש ברבים.

אמר לו הרה"ק הבית אהרן, מאיפה לומדים דבר זה, ענה הרב מתמר (בראשית ל"ח, כ"ד), שאל הרה"ק נו, מה היה אצל תמר, נולדו לה תאומים (שם ל"ח, כ"ז), גם לכבודו יוולדו תאומים. וכן היה, שנושע אחר כך בתאומים.

(שיח זקנים חלק ה' דף ה')

על מה עשה רשב"י קידוש במערה

רשב"י ובנו רבי אלעזר, היו במערה שלוש עשרה שנה (שבת דף ל"ג ע"ב), ואכלו שם חרובין ותמרים (מדרש רבה מגילת אסתר פרשה ג' ס"ק ז').

והקשה השפתי צדיק (ויקרא, ל"ג בעומר ס"ק ה') במה אמרו קידוש היום (עכ"ד).

ואפשר להגדיל הקושיא, מה עשו עם סעודות שבת, דרשב"י אמר ביום פטירתו (וזהר חלק ג' פרשת האזינו, אדרא זוטא דף רפ"ח ע"ב) אסהדנא עלי, לכל אלין דהכא, דהא מן יומאי לא בטילנא אלין ג' סעודתי (פירוש: אני מעיד על עצמי, לפני כל הנמצאים כאן, שמיום עמדתי על דעתי, לא במלתי שלוש סעודות אלו).

וכתב החיד"א (עבודת הקודש, מורה באצבע, סימן ד' ס"ק קמ"ה) ישתדל מאוד לקיים תדיר כל ימיו, שלש סעודות שבת קודש, אף אם הוא קצת חולה, או דכאיב ליה כאיבא, לא יעבור בשם סעודה שלא לעשותה, כי הסעודות של שבת דברים עליונים בשמים, ורשב"י ביומא דהילולא לא נשתבח, אלא שקיים שלש סעודות, ולא ביטלם (עכ"ל).

ואם נאמר שרשב"י לא קיים סעודות שבת במערה, איך אמר שהוא מעיד עליו שלא ביטל אף פעם שלוש סעודות.

ותירץ השפתי צדיק (שם) כיון שרשב"י היה מתלמידי רבי עקיבא, ורבי עקיבא סובר (ברכות דף מ"ד ע"א) אפילו אכל שלק (ירק), והוא מזונו, מברך עליו שלוש ברכות, שזהו סעודתו, על כן יש לומר, שרשאין לקדש על החרובין, כמו

שמקדשין על הפת (עכ"ד), וסעודת שבת גם קיימו בחרובין או בתמרים, וברכו על זה ברכת המזון.

מהיכן היה לרשב"י תמרים במערה

במדרש רבה (מגילת אסתר פרשה ג', ס"ק ז', קהלת פרשה ס"ק ח') רשב"י היה במערה שלוש עשרה שנה, ואכלו חרובין ותמרים.

והנה על החרובין מבואר בגמ' (שבת דף ל"ג ע"ב) שנעשה להם נס, ונברא להם ליד המערה, עץ של חרובין.

אבל תמרים מהיכן היה להם, וזה מגלה לנו מדרש תלפיות (ענף חרוב) "אילן החרובין שהיה לרשב"י במערה, בכל ערב שבת היה נהפך לאילן של תמרים", (וכתב שכן כתב לו החכם השלם הר"ר יעקב פאראג גר"ו, ששמע מה"ר יוסף ביזאש, שקיבל ממוהר"ר יהונתן גאלנטי ז"ל, ששמע מפי קדוש מדבר מוהר"ר משה גאלאנטי זצ"ל, שקיבל מהזקנים, שקבלו איש מפי איש עד רשב"י זל"ה).

והמדרש תלפיות מביא מקור לזה מדברי המדרש רבה (מגילת אסתר הג"ל) שרשב"י ורבי אלעזר בנו, כשהיו במערה, היו אוכלים חרובים ותמרים, ובירושלמי (שביעית פרק ט' הלכה א') איתא שאכלו חרובין דתרומה (עכ"ל),

ובהערות ותיקונים על פסיקתא דרב כהנא (פסקא י' ויהי בשלח פרעה ס"ק קנ"ד) כתב שטעות סופר, וצ"ל חרובין ותמרים, וכתב שכן הגירסא בפסיקתא דרב כהנא (כת"י אקספארד).

פל"ג – פורים ל"ג בעומר

בשו"ע (או"ח סימן תכ"ח סעיף א') לעולם ביום שיהיה פורים יהיה ל"ג בעומר, וסימנך פל"ג.

ואפשר להסביר השייכות של פורים לל"ג בעומר בפשיטות, כי בפורים כתיב (מגילת אסתר ח', ט"ז) ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר, ודרשו רז"ל (מגילה דף ט"ז ע"ב) אורה זו תורה, שאז האירה תורת הנגלה, כי בתחילה קבלוהו מתוך כפיית הר כגיגית (שבת דף פ"ח ע"א) ואח"כ מתוך אהבת הנס, קיימו וקבלו היהודים (מגילת אסתר ט', כ"ז) שקיימו מה שקבלו כבר (שבת דף פ"ח ע"א), ועי"ז נעשה התגלות אלוקית ושמחה גדולה, באמצעות מרדכי הצדיק, המכונה בתואר איש יהודי (מגילת אסתר ב', ה') "איש יהודי" בגימטריא "משה" (עם הכולל).

ומעתה זה הסימן פל"ג, כשם שהיתה אתפשטותיה של משה במרדכי בתורת הנגלה בפורים, ככה היתה גם בתורת הנסתר, שנתגלה בל"ג בעומר, על ידי התלמיד

ותיק, רבי שמעון בן יוחאי, דגם בו היה עיבור נשמת משה
רעיא מהימנא.

(הגה"ק אדמו"ר בעל חוקי חיים זיע"א)

פל"ג - פורים ל"ג בעומר

בשו"ע (או"ח סימן תכ"ח סעיף א') לעולם ביום שיהיה פורים,
יהיה ל"ג בעומר, וסימנך פל"ג (ע"כ).

ואפשר להסביר השייכות של פורים לל"ג בעומר, דכפורים
כתוב (מגילת אסתר ט', כ"ז) קיימו וקבלו היהודים
עליהם ועל זרעם, ודרשינן בגמ' (שבת דף פ"ח ע"א) קיימו מה
שכבר קבלו, היינו שבפורים מאהבת הנס (רש"י שם) קיבלו
התורה שבעל פה באהבה (מדרש תנחומא פרשת נח סימן ג').

אמנם עיקר השלמת תורה שבעל פה, היתה ביום ל"ג
בעומר, שנשלמה בה גם חלק היסוד של פרדס
התורה, ע"י רשב"י, וזה הרמז פלג שבפורים ול"ג בעומר,
קיבלנו תורה שבעל פה, הנגלה והנסתר.

(הגה"ק אדמו"ר בעל חוקי חיים זיע"א)

נעשה אדם נאמר בעבורך

היכן נאמר שנעשה אדם, קאי על רשב"י דוקא, אך דרשו חז"ל (הקדמת תיקוני הזוהר) נעשה אדם נאמר בזכות נעשה ונשמע (שמות כ"ה, י"ז), היינו בשביל שיקבלו ישראל את התורה ע"י משה רבינו, וידוע כי רשב"י היה נשמת משה רבינו ע"ה, ומה שנתגלה ע"י משה רבינו ע"ה התורה בכל פרטיה בנגלות ונסתרות, אך הנסתרות גילה מרע"ה רק לאהרן ובניו ויהושע, ועוד יחידי סגולה מתלמידיו, והנגלות לנו ולבנינו ממשה רבינו ע"ה שקיבל בסיני.

אבל רשב"י גילה הנסתרות בספר הזוהר דבהאי חיבורא יתפרנסו בדרא בתראה ג"כ אור המאיר ובא לכל העולם, ולפי זה רשב"י תכלית וגמר הנרצה ממשה רבינו ע"ה, על כן שפיר "נעשה אדם נאמר בעבורך" כי הנעשה אדם בשביל נעשה ונשמע, והיה אז מטרת התכלית לגלוי הנסתרות באחרית הימים על ידי רשב"י, על כן שפיר נעשה אדם נאמר בעבורך.

(שער יששכר מאמרי חודש אייר מאמר גל עיני ס"ק ג', בשם זקנו הרה"ק רבי שלמה ממונקאטש זיע"א)

נעשה אדם נאמר בעבורך

יש לדקדק מה הפירוש "נעשה אדם נאמר בעבורך" (בזמור בר יוחאי), הרי אמרו חז"ל (עירובין דף י"ג ע"ב) נוח לו לאדם שלא נברא, יותר משנברא, ואפשר לומר דאיתא בגמ' (סוכה דף מ"ה ע"ב) רשב"י אמר "יכול אני ליפטור את כל העולם מן הדין", פירש רש"י (שם) בזכותי אני סובל את כל עוונותיהם, ופוטרו מן הדין, ואם כן מבחינת רשב"י שבכוחו ליפטור את כל בני ישראל מן הדין, הרי נוחה הבריאה לכל האדם, להרבות ולהוסיף אך בטוב, וזה הדגשת המעלה שנעשה אדם נאמר בעבורך.

(הרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוב זי"ע הובא באור מופלא)

שמו של רשב"י מרמז על הסרת שנאה

תנן התם (יבמות דף ס"ב ע"ב) שנים עשר אלף זוגות תלמידים, היו לו לרבי עקיבא, וכולן מתו מפסח עד עצרת, מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, והיה העולם שמם, עד שבא רבי עקיבא אצל רבותינו שבדרום, ושנאה להם, רבי מאיר, ורבי יהודה, ורבי יוסי, ורבי שמעון, ורבי אלעזר בן שמוע, והם העמידו תורה באותו שעה (ע"כ).

והנה אנחנו תופסין לעיקר, שרק עד ל"ג בעומר נמשך הדבר הזה, ומן היום ההוא והלאה פסקו מלמות, ועל כן נהגו בו שמחה, כמבואר בשו"ע (או"ח סימן תצ"ג סעיף ב') לפסק הלכה.

ושפיר נהגו ישראל לייחס השמחה של היום הזה לרשב"י, יותר מן כל החמשה תלמידים חביריו, יען שישמו הק' בעצם רומזו על הסרת השנאה, כמאמר הכתוב (בראשית כ"ט, ל"ג) כי שמע ה' כי שנאה אנכי, ותקרא שמו שמעון, נמצא שע"י ובזכותו פסקה ביותר הענין לא טוב הלזה ביום הזה, על כן שפיר נתייחס השמחה לרשב"י ביותר.

(צבי לצדיק מאמרי חודש אייר מאמר ג' ס"ק א', ז')

ספר הזוהר

ספר הזוהר, המאיר לכל העולם, הנקרא "מדרש יהי אור", שהוא סודות התורה, כנהו על שמו.

(סדר הדורות, תנאים ואמוראים אות ש' ערך רשב"י ס"ק ד).

יוצאים מהגלות בזכות ספר הזוהר

איתא בזוהר הק' כשיתגלה הספר הזוהר, בדא יפקון מן גלותא, וזה מרמזו הפסוק (שמות י"ד, ח') "ובני ישראל

יוצאים" מן הגלות "ביד רמה" ותרגומו "בריש גלי ברי"ש
 ר"ת 'רבי ש'מעון ב'ן י'וחאי "גלי" כשיתגלה ספרו הקדוש
 ספר הזוהר ברא יפקון מן גלותא.

(דגל מחנה אפרים פרשת בשלח ד"ה א"י בריש)

ההדלקה במירון

רבינו מרדכי זי"ע רכש בעזרת הרבנים מצפת עיה"ק בכסף
 מלא, את זכות "ההדלקה" לקנין עולם. דבר שעבר
 בירושה לזרעו אחריו.

(גר ישראל, ל"ג בעומר)

היה זורק את עצמו לתוך האש

זקני אבי אמי הרה"ח רבי מאט'ל אוורישער ז"ל (הוא היה
 ממשפחתו של ה'בת עין' זי"ע) צייר לי את האמונה פשוטה
 שהיתה באותם הימים אפילו אצל קמני הדעת.

פעם אחת היה במירון בל"ג בעומר, וראה איזה ספרדי בעת
 ההדלקה, שהתלהב מאוד, ולבו התמים בער בו, וצעק

אָח יא רבי שמעון, ובתוך כך זרק את בגדו העליון לתוך
ההדלקה לכבוד רבי שמעון.

ועדיין לא נרגע, ובעבור כמה רגעים צעק ושוב, אָח יא
רבי שמעון זרק עוד בגד, בן עשה כמה פעמים עד
שנשאר רק עם הטלית קטן וכותנתו לעורו, ואז יצא בריקוד
נלהב כשכולו סוער מהתרגשות, והיה נראה שאם היה יכול,
היה זורק אף את עצמו לתוך האש לכבוד רשב"י.

(מזקנים אתבונן חלק א' דף ק"ב)

זוהר ותיקוני זוהר

חיבר ותיקן רבינו שמעון בן יוחאי, ורבי אלעזר בנו, ברשות
קודשא בריך הוא ושכינתיה, וכל פמליא דלעילא, וכל
שמהן קדישין, וכנוין דלהון, וכל עשר ספירין קדישין, ובצירוף
אליהו הנביא זכור לטוב, ובצירוף כל הנשמות הצדיקים
והמלאכים הקדושים דמתגליא להו בכל עדן ועדן, ובצירוף
חבריא קדישא דלהון.

(הרה"ק בעל "שומר אמונים" זי"ע, בקונטרס שער התפלות,

הכנה ותפלה ללמוד הזוהר הקדוש)

ספר הזוהר

רבי שמעון בן יוחאי קראוהו בוצינא קדישא, כי ע"י נתגלו באיתגליא סודות התורה, הוא סוד האור כי טוב הגנוז בתורה.

על כן נקרא ספרו הקדוש, זוהר, אור המבטיח מסוף העולם ועד סופו, אור הטוב הגנוז בתורה.

(בני יששכר מאמרי חודש אייר מאמר ג' ס"ק ב')

ספר הזוהר נכתב ביום פטירתו

על כן נקרא הקדוש ההוא (רשב"י) בוצינא קדישא, היינו נר הקדוש, בו ביום עלה לשמי מרומים, וציוה לרבי אבא לכתוב כל הגנוזי נסתרות אשר נתגלה, להשאיר ברכה מהארת אור הגנוז – שמור לנו ולבנינו, עד יתגלה במהרה אור משיח צדקינו (בני יששכר מאמרי חודש אייר מאמר ג' ס"ק ב').

הנה ביום הזה אשר נכתב הספר הקדוש הזוהר, שהוא מהארת כי טוב הגנוז, מפי בוצינא קדישא, וזה מאיר לנו בגלות עד יתגלה בזכות זה משיח צדקנו (בני יששכר שם ס"ק ד').

ביום הזה עלה לשמי מרומים, והוא יומא דהילולא דיליה, לאורו נסע ונלך, לכבוד ספרו הקדוש זוהר, המאיר ומבהיק מסוף העולם ועד סופו, אשר כתב רבי אבא ביום הזה, והוא מאיר לנו בגלותינו עד כי יבוא משיח צדקינו (בני יששכר שם ס"ק ג').

מילתא חדתא משמיענו כאן הרב מדינוב זי"ע (הבני יששכר), ודברות קדשו נאמנה עלינו עד לאחת.

(הילולא דרשב"י, המנוקד דף קנ"ה)

בוצינא קדישא

רבי שמעון בן יוחאי, קראהו בוצינא קדישא, היינו נר הקדוש, כי על ידו נתגלו באיתגליא סודות התורה, הוא סוד האור כי טוב הגנוז בתורה.

על כן נקרא ספרו הקודש "זוהר" אור המבהיק מסוף העולם ועד סופו, אור הטוב הגנוז בתורה.

(בני יששכר מאמרי חודש אייר מאמר ג' ס"ק ב')

באר לחי רואי

הגה"ק בעל המנחת אלעזר זיע"א, פעם אחת בתוך סעודת ל"ג בעומר, היה יושב ומתעלה בנועם אור היום, ובמקום גדולתו שם ענוותנותו, בוכה ומתמרמר – אם כי אני איני יודע בסתרי תורה בתורת רשב"י עמוק עמוק מי ימצאנה, אבל אבי הקדוש הלא זכה הרבה לסוד ה' ליראיו, בנסתרות התורה ע"י חיבורו באר לחי רואי על תיקוני זוהר הקדוש, והוא בוודאי שש ושמה בזה היום, בהיכל קודש הקדשים דרשב"י, ביומא דהילולא דיליה, ולכן אני בתור בן לאותו צדיק, ארהיב בנפשי עוז, ליקח חבל בשמחה זו, כי קדוש היום לאדונינו.

(דרכי חיים ושלום סימן תרל"ד ס"ק א')

תיקוני זוהר

אני מצוה לכל אחד מהאברכים לומר איזה דפים תיקוני זוהר בכל יום, המסוגל מאד לנפש, ולא להתרשל מזה חלילה, כי אין לשער גודל ועוצם הטובה הנצמח מזה.

(אגרות שומרי אמונים, אגרת ט"ו)

טעם שיורים בקשת

מנהג ישראל אשר התלמידים בני בי רב, יורו בקשת ביום הזה (בני יששכר מאמר חודש אייר מאמר ג' ס"ק ד'), יש לומר בזה רמז נאה, שכן "קשת" ר"ת ק'בלו ש'תי ת'ורות, שביום זה ל"ג בעומר יום פטירת רשב"י, נשלם חלק הנסתר שבשתי תורות – תורה שבכתב, ותורה שבעל פה.

(הגה"ק אדמו"ר בעל חוקי חיים זיע"א)

חלאקה ביום ההולדת השלישי

בשו"ת אפרקסא דעניא להגאון רבי דוד שפרבר זצ"ל אבד"ק ברשוב (חלק א' סימן קס"א) נשאל על תגלחת הבן, במלאות לו ג' שנים לאיוש"ט, אם נכון לאחר קצת לאיזה צורך.

הנה לכאורה משמע דאין כזה כל כך קפידא, – ונראה דלא נכון לעכב, דכבר אמרו רז"ל (פסחים דף ס"ח ע"ב) "חביבה מצוה בשעתה", דכיון דאסמכין למנהג זה, אקרא (ויקרא י"ט, כ"ג, מדרש תנחומא פרשת קדושים סימן י"ד, ט"ז יו"ד סימן רמ"ה ס"ק ג') דגזירת שוה "ערלים יהיו", ודאי אין להקדימו, וגם אין לעכבו בתורת ערל בבחינה זו, אפילו יומא

חדא, ומי בא בסוד ה' לדעת כמה מיכותא לתינוק בקיום
בו מצות חינוך, ביומא דמישלם זמניה.

חלאקה במירון באמצע השנה

יש נוהגים שגם בשאר ימות השנה, כשעושין חלאקה מוליכין
למירון (תגלחת מצוה פרק ד' סעיף ה'), כיון דהתגלחת
במירון הוא דבר גדול, ויש בו סודות גדולים, ומזה נתפשט
המנהג לעשות החלאקה דוקא במירון, גם בשאר ימות השנה
(שם בהערות ס"ק ד').

מרן רבי יוסף קארו זי"ע חגג חג הסוכות במירון

מרן הבית יוסף זללה"ה, חגג שם במירון בחג הסוכות,
והתפלל שם תפילת חג, אצל הציונים הקדושים,
הרשב"י ורבי אלעזר בנו, והקיף שם בארבעה מינים הציונים
הקדושים, הוא עם תלמידי קדשו, ולמדו שם ספרי הזוהר,
כמו שכתב הבית יוסף בספרו מגיד מישרים (פרשת אמור)
שבא אליו המגיד, אור ליום ז' כ' בתשרי ליל ה' דחול המועד
סוכות, ואמר לו על הגשמים שירדו אז בסוכות, דזה לא

היה משל לעבד, ששפך לו רבו קיתון על פניו, ח"ו, אדרבה נתקבלו דבריכם, ורשב"י ובנו שמחו לקראתכם בקרותיכם זוהר על מערתם. – אלא כיון דהקפתם לרבי אלעזר בארבעה מינים הבאים לרצות על המים, נתעוררו המים ובאו, ואילו הייתם מקיפים אחרת, היו רוב הגשמים באים לעולם, כמו בימי חוני המעגל, ומפני כך באו גשמי ברכה רצופים, כדי שלא תקיפו יותר עליהם.

וכלל זה יהיה בידכם, כל זמן שהעולם יהיה צריך לגשמים ביותר, תלכו ותקיפו הצדיקים הנזכרים, ותענו, ועל כל צרה שלא תבוא על הציבור, תקיפו אותם ז' פעמים ותענו.

ובבן תדע כי הם שמחים מאוד בקורתכם זוהר על מערתם, – ואם תתמידו לקרות בן, יגלו לכם רזין עילאין.

(הילולא דרשב"י, המנוקד דף ע"ג)

רשב"י פוקד עקרות

מעשה באשה אחת בצידון, ששהתה עשר שנים עם בעלה ולא ילדה, באו לרבי שמעון בר יוחאי ובקשו להפרד זה מזו.

אמר להם רבי שמעון בר יוחאי, כמו שנזדווגתם זה לזה היה בסעודת נישואין, מתוך מאכל ומשתה, כך אין אתם נתפרדים זה מזו, אלא מתוך מאכל ומשתה.

יצאו מרבי שמעון בר יוחאי, ועשו לעצמן יום טוב, ועשו סעודה גדולה, והאשה נתנה לבעלה הרבה יין לשתות, עד שנעשה שיכור, כטוב ליבו בייך, אמר לה "כל חפץ טוב שיש לי בבית, קחי אותו, ולכי לבית אביך".

מה עשתה, לאחר שבעלה נרדם, וישן טוב, רמזה לעבדיה ואמרה להם שאוהו במיטה, וקחו אותו, והוליכוהו לבית אבא, וכך עשו.

באמצע הלילה קם מהשינה, ושאל לאשתו היכן אני נמצא, אמרה לו אתה נמצא בבית אבי, שאל אותה שוב מה לי ולבית אביך שאני נמצא שם, אמרה לו אשתו הרי אתה אמרת לי בסוף הסעודה, "כל חפץ טוב שיש בביתי, קחי אותו, ולכי לבית אביך", ולכן לקחתי אותך, כי אין לי חפץ טוב בעולם יותר ממך.

חזרו לרבי שמעון בר יוחאי, וסיפרו לו כל מה שהיה, עמד והתפלל עליהם, ונפקדו בזרע של קימא.

ללמדך מה הקדוש ברוך הוא פוקד עקרות, אף צדיקים פוקדים עקרות (מדרש רבה שיר השירים פרשה א', ס"ק ד').

ולבאורה קשה למה רשב"י לא התפלל עליהם מקודם, ורק אחרי הסעודה כשבאו איליו וספרו לו המעשה, רק אז התפלל רשב"י עליהם, קושיא זו הקשה המקובל הריא"ז מרגליות ז"ל, ותירץ דאפשר דרצה להמשיך עליהם הישועה מתוך שמחה של מצוה, פקידת ישועה ורחמים עליונים ממזלין עילאין, דשם הוא מקור השמחה והחדוה, לכן ציווה רשב"י לעשות סעודה מאכל ומשתה ושמחה לתלמידי חכמים ועניים.

(מדות רשב"י סימן תתתתל"ז,

פירוש קצר דף ר"ד ס"ק ה', ודף ר"ה ס"ק א')

חכמי הש"ס לא רצו שיהרהרו אחר רשב"י

בגמ' (ברכות דף כ"ז ע"ב) מעשה בתלמיד אחד שבא לפני רבי יהושע, ושאל תפילת ערבית רשות או חובה, וע"י שאלה זו הורידו רבן גמליאל מלהיות נשיא, ומינו רבי אלעזר בן עזריה תחתיו, ולבסוף עשו שלום ביניהם, ורבי

אלעזר בן עזריה דרש שבת אחת, ורבן גמליאל שלוש שבתות, והגמ' (שם דף כ"ה ע"א) מסיימת "ואותו תלמיד רבי שמעון בן יוחאי הוה".

והקשה הבן איש חי (בספרו בן יהודע ברכות דף כ"ה ע"א ד"ה ואותו) למה פירש דבר זה בסוף המאמר, ולא בתחילתו, דהוה ליה למימר "מעשה ברשב"י שבא לפני רבי יהושע", או יאמר מעשה בתלמיד אחד, ושמו רשב"י, שבא לפני רבי יהושע.

והסביר הבן איש חי זי"ע, דידוע מגלגלין חוב ע"י חייב, וזכות ע"י זכאי (שבת דף ל"ב ע"א), וא"כ אחד הרואה, ואחד השומע מעשה זו, יהרהר אחר אותו תלמיד, שנתגלגלה חובה לרבן גמליאל על ידו, אך כאשר יגיע לסוף המעשה, אשר סוף דבר החזירו לרבן גמליאל לנשיאות שלו, ורבי אלעזר בן עזריה נשאר ג"כ בנשיאותו, ידע ויבין שאותו תלמיד הוא זכאי, ונתגלגל זכות לרבן גמליאל שבזה ניצול מן המיתה (כיון דחזינן דרבי אלעזר בן עזריה מלך ונעשה נשיא, ודאי גדולה זו פסוקה לו מן השמים, ואם לא היה מתגלגל דבר זה על ידי רשב"י שיסירו את רבן גמליאל, וימליכו את רבי אלעזר בן עזריה, הוה מוכרח שיפטר רבן גמליאל מן העולם, וימלוך רבי אלעזר בן עזריה, כי איך ימלוך בחיי רבן גמליאל), וא"כ נמצא גם לרבן גמליאל

נתגלגל זכות ע"י רשב"י בדבר זה, שנשאר חי בעולם, –
וזכות לרבי אלעזר בן עזריה שנתמנה נשיא מכת מעשה זו.

ולבן אחר שהביא הש"ס סוף המעשה, אשר סוף דבר נעשו
רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה שניהם נשיאים,
אמר, אותו תלמיד שנתגלגל זכות לשני המאורות האלה על
ידו, רשב"י הוה, הוא הקדוש הזכאי שנתגלגל זכות לשניהם
על ידו (עכ"ל).

עשה ליצנות מרשב"י ושילם אלפי דולרים

שמעתי (י' כסלו תשל"ב) מהרה"ח ר' יעקב שלום גפנר ז"ל,
(גלב"ע כ"ג תשרי תשס"ד) איש אחד מחו"ל הגיע
למירון, וראה שם הקופסא עם הפתקאות ולא הבין מה זאת,
ולקח פתק אחד והסתכל בו, וראה שאיש אחד כתב פתק
לרשב"י כמדבר איש לרעהו, אני צריך להכנסת כלה סכום
גדול (כמדומה לי שהיה שלושים אלף דולר), ומבקש מרשב"י
שיעזור לו בסכום זה, וכתב שמו עם הכתובת שלו.

התלוצץ האיש מחו"ל, על אדם תמים זה, ואמר, מה חושב
האיש שרשב"י ישלח לו הכסף, אני יִרְאֶה לאיש
הזה שלא יכתוב דברים כאלה, והחליט שיקח צ'ק שלו,
ויכתוב הסכום הנ"ל, ובמקום שיחתום שמו, יחתום רבי

שמעון בן יוחאי, וכמובן שהבנק לא ישלם, כן עשה, ושלח להאיש כפי הכתובת שהיה רשום על הפתק.

בעבור כמה שבועות ראה האיש שחסר לו סכום גדול בבנק, והלך לבדוק מה יצא, וראה שיצא סכום הנ"ל, והתפלא איך פדה הבנק הצ'ק, בו בזמן שחתם על זה "רשב"י".

וביקש מהבנק שרוצה לראות הצ'ק, וכשראה הצ'ק, ראה שכתוב שם חתימתו ולא חתימת רשב"י, כנראה שמרוב הרגל שחותם תמיד שמו, שכח באותו רגע מה לחתום.

והאיש הנ"ל הבין שקיבל עונש עבור שרצה להתלוצץ מרשב"י, ולכן הכנים הסיפור בכתבי עת בחו"ל, בכותרת "לא לעשות ליצנות מרשב"י", (והוסיף לי המספר הנ"ל, שראה הסיפור בכתבי עת).

אלון בכות

עיני עיני ירדה מים, על השבר הגדול שנשברנו
בהלקח מאתנו אבינו רועינו מורינו ורבינו
עטרת ראשינו ונזר תפארתינו

הגאון הצדיק **רבי לוי הכהן רבינוביץ** זצ"ל

בן להגאון הקדוש **רבן גמליאל** זצ"ל

מח"ס מעדני השלחן על שו"ע יורה דעה,
שו"ת מעדני מלכים, וללוי אמר, ועוד הרבה בכתובים.

נולד בש"ק פרשת פנחס, כ"ד תמוז תר"פ
נלב"ע בש"ק תרומה, ברעוא דרעוין ב' אדר תשע"ה

וזוגתו אמנו האשה צדקנית במעשיה הטובים,
משכלת ביראת ה' טהורה, אשת חיל עטרת בעלה

הרבנית **מיכלא איטא** ע"ה

בת הרה"ח ר' **יחיאל מאיר** זילבר ז"ל
נולדה יום ד' פרשת וארא, כ"ה טבת תרע"ח
נלב"ע אור ליום הששי י"א ניסן תשנ"ז

ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

חמי היקר והחשוב ענותן ושפל ברך
שייף עייל ושייף נפיק וגריס באורייתא, בעל מידות תרומיות

הרב יהושע אליקים גוגנהיים זצ"ל

בן הרב יחיאל זצ"ל

נולד ביום השישי פרשת לך לך, י"ב חשון תר"צ

נלב"ע כ"ד אדר תשס"ה

האי גברא רבא רודף צדקה וחסד, אציל הנפש,

ומצניע לכת, תלמיד חכם

חמי זקני הרב **יחיאל זצ"ל** בן הרב **שלמה גוגנהיים זצ"ל**

נלב"ע א' אלול תשמ"ח

וזוגתו החשובה והצדקנית אשר מסרה נפשה

להציל יהודים בשנות הזעם

אשת חיל עטרת בעלה

מרת חוה **בילא ע"ה**

בת הגאון הצדיק רבי **אליעזר ליפמאן** שלזינגר זצ"ל

נלב"ע כ' חשון תשמ"א

ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

האי גברא רבא הרה"ח רבי אהרן ב"ר יוסף ז"ל
נלב"ע ליל שבת קודש י"ג אב תש"ע
וזוגתו האשה החשובה והצדקנית
מרת פריידא ע"ה בת הרה"ח רבי יוסף אריה ז"ל
נלב"ע ז' אדר ב' תשס"ג
הונצח ע"י בנם אין גומרין עליו את הלל
הר"ר שלמה חיים שליט"א

איש חסד ורודף צדקה
הרה"ח ר' צבי אריה פערלשטיין
בן הרה"ח ר' יצחק ז"ל
נלב"ע כ"ו תשרי תשס"ה
הונצח ע"י בניו הני תרי צנתרי דדהבא
הר"ר יהודה שליט"א, והר"ר שאול יחזקאל שליט"א